

Spelling

in de lift adaptief

niveau

7

8

5

6

3

4

1

2

ANTWOORDEN

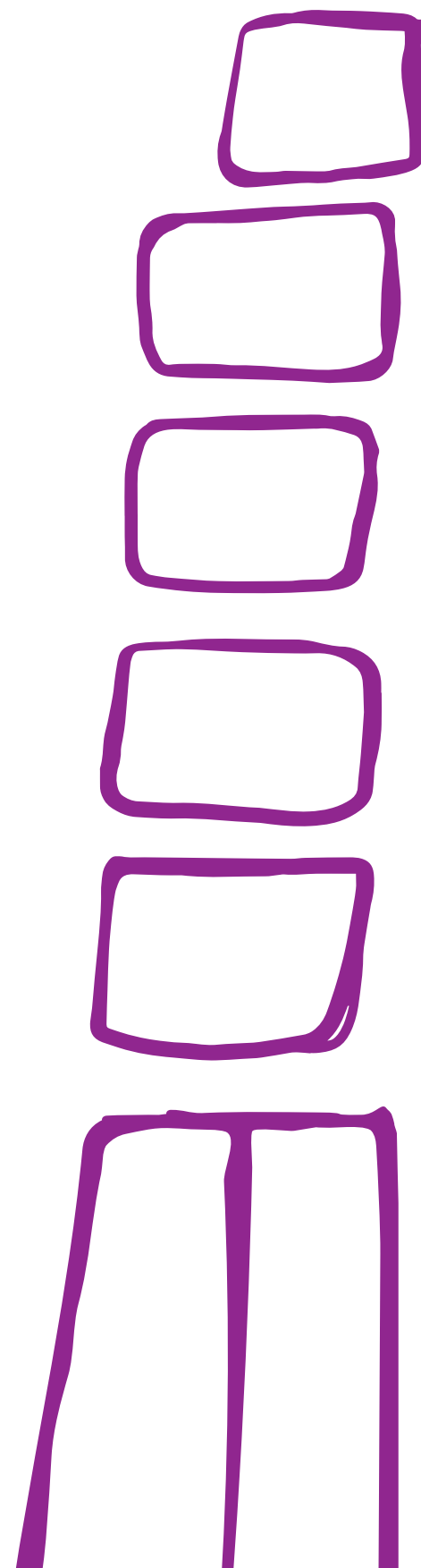

Spelling

in de lift adaptief

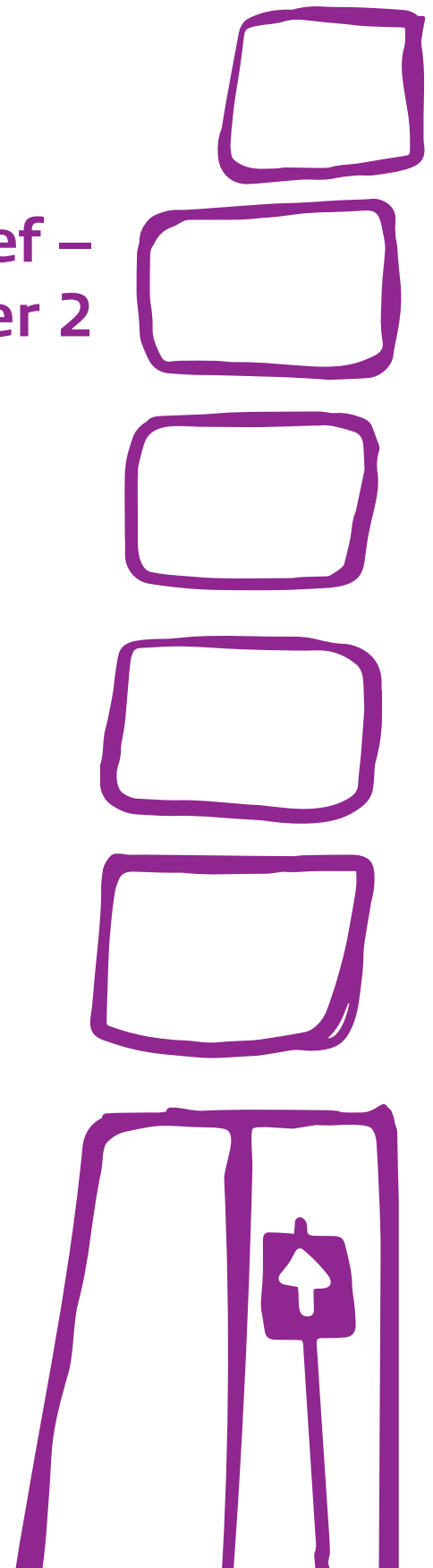
werkboek niveau 7

klinkerdief – letterzetter 2
verkleinwoorden
moeilijke meervouden
ie = i

klinkerdief –
letterzetter 2

klinkerdief – letterzetter 2

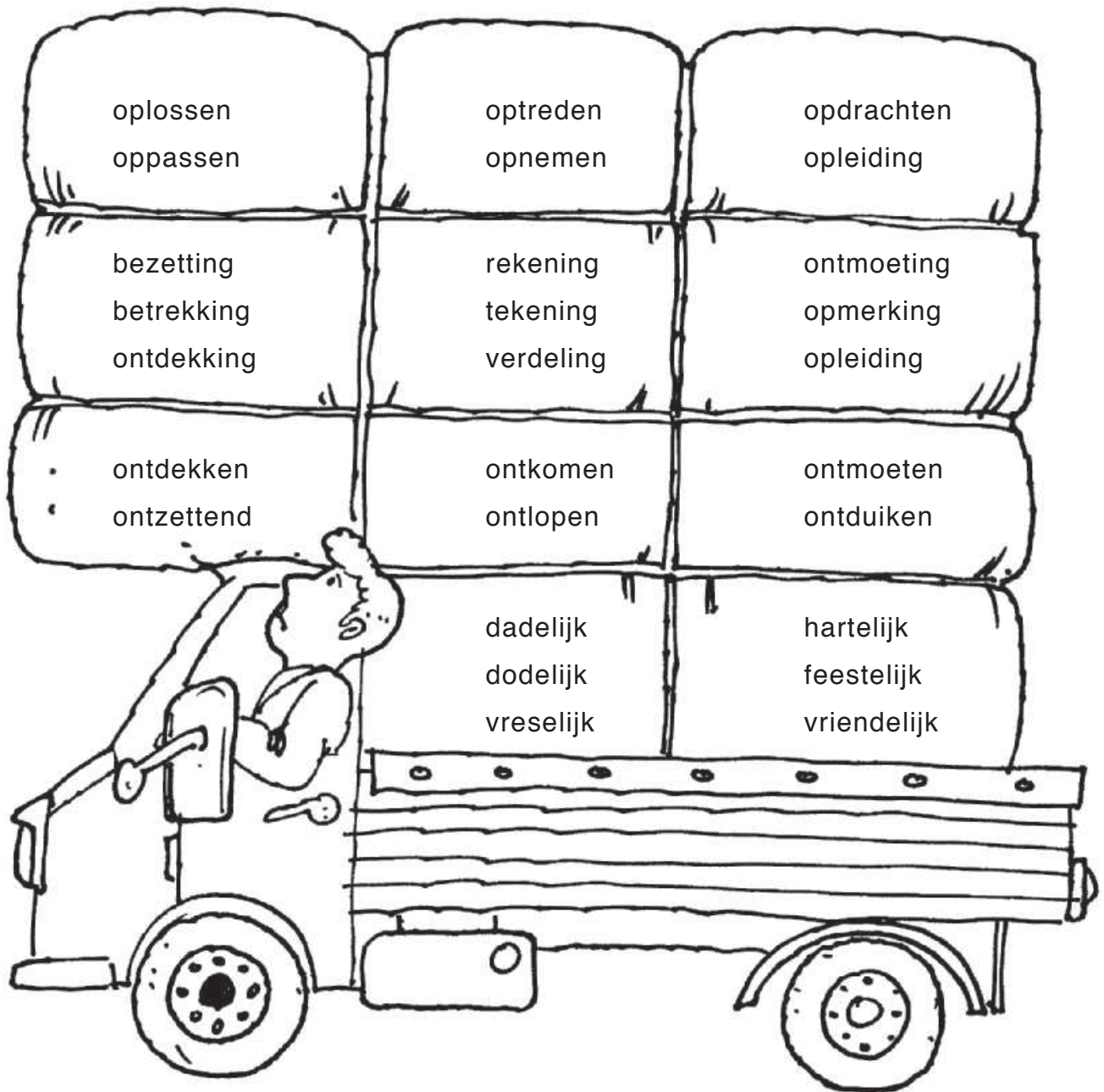
1 Uit sommige woorden kun je twee woorden halen. Doe jij dat ook eens.

binnenland : <u>binnen</u> – <u>land</u>	grootvader : <u>groot</u> – <u>vader</u>
houthakker : <u>hout</u> – <u>hakker</u>	jarenlang : <u>jaren</u> – <u>lang</u>
middelpunt : <u>middel</u> – <u>punt</u>	toneelstuk : <u>toneel</u> – <u>stuk</u>
wielrennen : <u>wiel</u> – <u>rennen</u>	opnemen : <u>op</u> – <u>nemen</u>
nauwkeurig : <u>nauw</u> – <u>keurig</u>	erwtensoup : <u>erwten</u> – <u>soep</u>
handdoeken : <u>hand</u> – <u>doeken</u>	schoolreisje : <u>school</u> – <u>reisje</u>

2 Haal uit deze woorden een letterzetter-, klinkerdief- of luistervink-woord met twee klankgroepen. Zet deze in de goede rij.

belonen – bepalen – beschermen – bezoeken – geschillen – gevallen –
bezorgen – verkopen – gezinnen – gevaren – geluiden – ~~bestellen~~

letterzetter- woorden	klinkerdief- woorden	luistervink- woorden
<u>stellen</u>	<u>lonen</u>	<u>schermen</u>
<u>schillen</u>	<u>palen</u>	<u>zoeken</u>
<u>vallen</u>	<u>kopen</u>	<u>zorgen</u>
<u>zinnen</u>	<u>varen</u>	<u>luiden</u>

1

Zet er een voor- of achtervoegsel bij zodat er steeds drie goede woorden ontstaan. Kies uit: *-lijk, -ing, ver-, on-, op- of van-*.

.....*ver*..... $\left\{ \begin{array}{l} \text{schillen} \\ \text{tellen} \\ \text{zorgen} \end{array} \right.$

.....*van*..... $\left\{ \begin{array}{l} \text{avond} \\ \text{middag} \\ \text{morgen} \end{array} \right.$

.....*op*..... $\left\{ \begin{array}{l} \text{lossen} \\ \text{traden} \\ \text{drachten} \end{array} \right.$

feeste
natuur
vrese $\right\}$ .....*lijk*.....

bescherm
ontmoet
verzorg $\right\}$ .....*ing*.....

.....*on*..... $\left\{ \begin{array}{l} \text{zeker} \\ \text{rustig} \\ \text{schuldig} \end{array} \right.$

Je ziet dus: ook al lijken deze lange woorden heel moeilijk, als je goed kijkt merk je dat je een groot stuk van het woord al kunt schrijven. Als je het niet zeker weet, pak dan altijd je **schema** erbij!

1 Vul het goede woord in.

- voorstelling 1. Weet jij een .....*oplossing*..... voor dat probleem?
 fotograaf 2. We gaan .....*vanavond*..... vroeg naar bed.
 oplossing 3. Het huis ligt in een mooie .....*omgeving*.....
 programma 4. De .....*voorstelling*..... is al begonnen.
 omgeving 5. Wie moet ik om .....*toestemming*..... vragen?
 toneelstuk 6. Wat staat er op het .....*programma*..... ?
 personeel 7. Zij speelde de hoofdrol in een .....*toneelstuk*.....
 vanavond 8. We beleefden een spannend .....*avontuur*.....
 toestemming 9. Ik laat pasfoto's maken bij de .....*fotograaf*.....
 avontuur 10. Die firma heeft veel .....*personeel*..... in dienst.

2 Maak van de stukjes goede woorden.

de	ling	af
to	graaf	fo
ving	ge	om

.....*afdeling*.....
 .....*fotograaf*.....
 .....*omgeving*.....

stru	in	ment
to	maat	au
neel	so	per

.....*instrument*.....
 .....*automaat*.....
 .....*personeel*.....

3 Schrijf het tegenovergestelde op.

- Ik kom vanmiddag. ....*Ik kom niet vanmiddag.*.....
 Dat is een goede oplossing. ....*Dat is een slechte oplossing.*.....
 Ik heb dat toneelstuk gezien. ....*Ik heb dat toneelstuk niet gezien.*.....
 De fotograaf ging naar binnen. ....*De fotograaf ging naar buiten.*.....
 Hij gaf toestemming. ....*Hij gaf geen toestemming.*.....

4 Welk woord met drie klankgroepen wordt hier bedoeld?

1. voor aan je handen als het koud is – h*andschoenen*.....
 2. klein sprookjesfiguurtje – k*about*er.....
 3. dikke groene soep met worst – e*rwtensoep*.....
 4. iedere dag – d*agelijks*.....
 5. cijfers – g*etallen*.....

1

Maak goede woorden door uit elk vak een stuk te kiezen.
Schrijf eerst de cijfers en dan het woord op.

1. <u>he</u>	1. a	1. al
2. te	2. der	2. zig
3. aan	3. ver	3. <u>boel</u>
4. o	4. <u>le</u>	4. ning
5. van	5. ke	5. vond
6. don	6. we	6. dag

143 heleboel

254 tekening

362 aanwezig

431 overal

515 vanavond

626 donderdag

2

Vul het woord van het plaatje in.

Het woord moet uit drie klankgroepen bestaan.

1. Er is telefoon voor je.

2. Ik wil een boterham met kaas.

3. Ons land heet Nederland.

4. De ober geeft ons de rekening.

5. Konijnen hebben lange oren.

6. Bij de dokter zaten veel mensen in de wachtkamer.

7. Mijn opa is vandaag zeventig jaar geworden.

8. We laten een portret bij de fotograaf maken.

9. Er worden veel bloemen per vrachtwagen uitgevoerd.

10. Wij wonen niet op de onderste, maar op de bovenste verdieping.

3

Schrijf eens alle dagen van de week op.

maandag, dinsdag, woensdag, donderdag,

vrijdag, zaterdag, zondag

- 1 Als je de figuurtjes in de goede volgorde zet, vormen ze een woord.
De volgorde is   . Schrijf de woorden op.

1.	ven	dien	bo	bovendien
2.	maal	he	le	helemaal
3.	ge	mo	lijk	mogelijk
4.	lijk	de	dui	duidelijk
5.	ei	lijk	gen	eigenlijk
6.	veer	on	ge	ongeveer
7.	te	lijk	ge	tegelijk
8.	gen	vol	de	volgende
9.	lijk	waar	schijn	waarschijnlijk
10.	de	lijk	tij	tijdelijk

- 2 Kies nu drie woorden uit de vorige oefening en maak er drie goede zinnen mee.

1. Meerdere antwoorden mogelijk.
- 2.
- 3.

1 Welk voorvoegsel past ervoor, zodat je drie goede woorden krijgt?

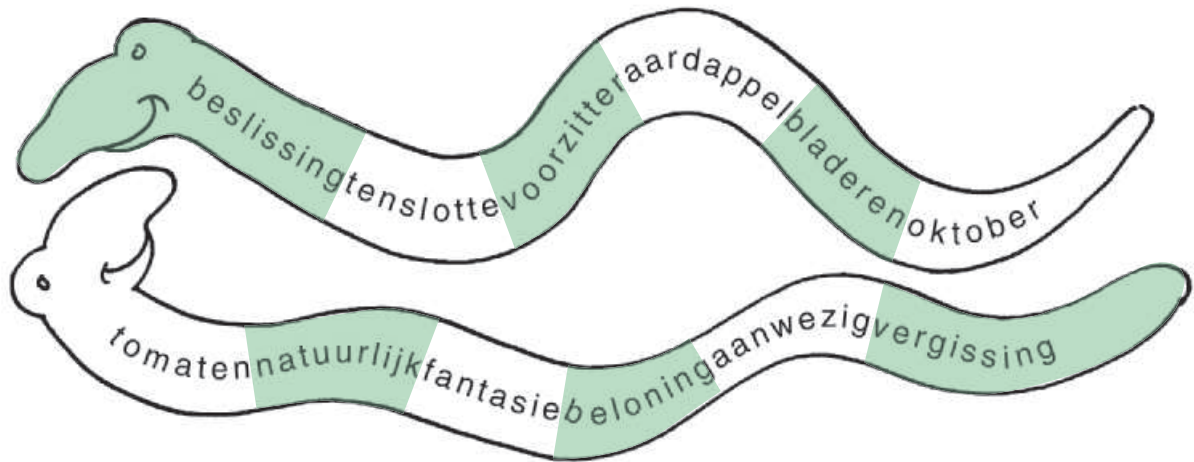
.....on..... <
 geluk
 zeker
 deugend

.....voor..... <
 delen
 stelling
 zichtig

.....te..... <
 gelijk
 voorschijn
 vreden

.....over..... <
 eind
 zicht
 dag

2 Geef elk van de woorden in de slangen een aparte kleur. Schrijf daarna de woorden nog eens op.

beslissing	aardappel	tomaten	beloning
tenslotte	bladeren	natuurlijk	aanwezig
voorzitter	oktober	fantasie	vergissing

3 Zet de woorden in alfabetische volgorde.

oplossing – vanmiddag – afdeling – fotograaf – toneelstuk – personeel –
 huiskamer – konijnen – september

1. afdeling	4. konijnen	7. september
2. fotograaf	5. oplossing	8. toneelstuk
3. huiskamer	6. personeel	9. vanmiddag

1 Er is van elk woord een stukje weggelaten. Vul het aan.

slaapka <u>mer</u>	fabrie <u>ken</u>
manie <u>ren</u>	vrachtw <u>gen</u>
novem <u>ber</u>	natuur <u>lijk</u>
aarda <u>ppel</u>	aanwe <u>zig</u>
voorlo <u>pig</u>	uitste <u>kend</u>
tenslo <u>tte</u>	toeva <u>llig</u>
oran <u>je</u>	afde <u>ling</u>
belo <u>ning</u>	boodsch <u>ppen</u>
perso <u>neel</u>	voorzi <u>chtig</u>

2 De woorden zijn in de war geraakt. Schrijf ze goed op.

1. Rotterdam heeft veel <u>ners in wo</u>	<u>inwoners</u>
2. Wat een <u>ble pro men</u> !	<u>problemen</u>
3. Ga je mee <u>scha bood ppen</u> doen in de stad?	<u>boodschappen</u>
4. Heb jij veel <u>vrien nnen di</u> ?	<u>vriendinnen</u>
5. Als ze dat <u>kken ont de</u> !	<u>ontdekken</u>

3 Zoek voor elk schuingedrukt woord het tegenovergestelde. Schrijf dat achter de zin.

verkeerde	1. <i>Niemand</i> was in het stadhuis.	<u>iedereen</u>
lagere	2. Je bent de <i>goede</i> straat ingegaan.	<u>verkeerde</u>
voldoende	3. Wat zijn dat <i>vieze</i> koekjes!	<u>lekkere</u>
lekkere	4. De man leunde <i>achterover</i> uit het raam.	<u>voorover</u>
moderne	5. Ik had een <i>onvoldoende</i> voor mijn proefwerk.	<u>voldoende</u>
iedereen	6. De commissaris is <i>aanwezig</i> .	<u>afwezig</u>
aanvallen	7. Mijn oma heeft <i>ouderwetse</i> meubels.	<u>moderne</u>
voorover	8. Mijn broer zit in een <i>hogere</i> groep.	<u>lagere</u>
enige	9. 'Verdedigen!' riep de aanvoerder.	<u>aanvallen</u>
afwezig	10. Het is <i>vele</i> jaren geleden dat we in Duitsland waren.	<u>enige</u>

4 Maak een goede zin met de volgende drie woorden:

kunstenaar – oefening – moderne

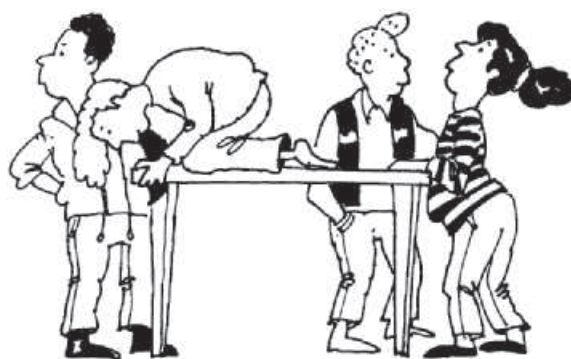
Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Welke zes woorden van drie klankgroepen zitten in de puzzel verstopt?

Zoek → en ↓, ← en ↑.

o	t	u	a	t	h	c	a	r	v
d	d	p	g	d	a	e	o	e	r
j	n	m	g	a	f	e	r	k	i
a	a	o	o	d	o	j	n	e	e
l	l	i	v	t	a	k	g	n	n
t	e	o	e	a	u	b	r	i	d
n	t	t	r	v	n	v	s	n	i
d	t	d	a	s	t	a	t	g	n
h	a	g	l	m	l	l	v	b	n
g	l	f	r	n	z	w	u	d	e
o	p	l	o	s	s	i	n	g	n

1. oplossing
2. overal
3. rekening
4. vriendinnen
5. platteland
6. vrachtauto

2 Eén woord in de zin is niet af. Vul het ontbrekende stukje in.

Er zijn nog meer dingen die niet kloppen. Schrijf jij de zin nog eens goed op.

1. Wonen jij liever in de stad of op het pla...tte...land?
Woon jij liever in de stad of op het platteland?
2. Wil jij ijs en patat of wil je a...lle...bei?
Wil jij ijs of patat of wil je het allebei?
3. De vergadering opende de voorzi...tte...r.
De voorzitter opende de vergadering.
4. Op za...ter...dag wij gaan zwemmen.
Op zaterdag gaan wij zwemmen.
5. De t...ele...foon kwam aanlopen toen grootvader ging.
De telefoon ging toen grootvader kwam aanlopen.

3 Vul in en maak de zin af.

Meerdere antwoorden mogelijk.

ik loop	– wij	lopen	– wij	lopen naar huis
ik begin	– wij	beginnen	– wij	
ik vertel	– wij	vertellen	– wij	
ik betaal	– wij	betalen	– wij	
ik beslis	– wij	beslissen	– wij	
ik ontdek	– wij	ontdekken	– wij	
ik voetbal	– wij	voetballen	– wij	

1 Maak de volgende woorden langer. Denk aan voor- en achtervoegsels en pas de regels toe.

woon, kamer, hand, lang, vader, win, trek, man, over

Meerdere antwoorden mogelijk.

woonhuis gewoon woonkamer woonwinkel	kamerjas kamerplant slaapkamer badkamer	handdoek handschoen handig handel
langzaam langoor langer verlangen	Vaderdag schoonvader vaderland grootvader	winnen winnaar overwinning winter
trekken vertrekken betrekken trekvogel	zeeman bemanning mandarijn mantel	overal overkant voorover achterover

2 Vul in.

- Hassan is dapper. – Dappere Hassan
 Die pil is bitter. – Een bittere pil.
 Die jongen is brutaal. – Een brutale jongen.
 Die jas is goedkoop. – Een goedkope jas.
 Mijn schoen is kapot. – Een kapotte schoen.
 Die kleur is lelijk. – Een lelijke kleur.
 Die vent is gemeen. – Een gemene vent.

3 Maak de zin af. Gebruik het woord dat ervoor staat.

- allemaal – In de dierentuin Meerdere antwoorden mogelijk.
 binnenkort – Hij moet
 tevreden – De poes
 helemaal – Mijn konijn
 gelukkig – Ik heb
 motoren – Hij vindt

bewondering	ongeduldig	gebeurtenis
belangstelling	ongelukkig	gemakkelijk
overwinning	onverschillig	gezellige
onderwijzer	schitterende	aantrekkelijk
ondertussen	verschillende	verschrikkelijk
onderbreken	ontzettende	verantwoordelijk

1 Geef de voor- en achtervoegsels **on-, ge-, ver-, -ing, -lijk, be-, ont-** elk een eigen kleur.

Zoek uit ieder rijtje een woord met dezelfde kleuren en schrijf deze woordparen naast de hokjes.

ongeveer	ontzettende	1. ongeveer	ongelukkig
vertrekken	uiterlijk	2. vertrekken	verschillende
aantrekkelijk	bewondering	3. aantrekkelijk	uiterlijk
beslissing	ongelukkig	4. beslissing	bewondering
ontdekken	verschillende	5. ontdekken	ontzettende

2 Op welke van de twee woorden is de regel van de letterzetter toegepast? Maak met dat woord een zin.

1. bewondering – belangstelling
2. gebeurtenis – geheimzinnig
3. ondertussen – onderwijzeres
4. ongeduldig – ongelukken
5. verschrikkelijk – verantwoordelijk

Meerdere antwoorden mogelijk. Zinnen bevatten de volgende woorden:

1. belangstelling
2. geheimzinnig
3. ondertussen
4. ongelukken
5. verschrikkelijk

1 Woordenbrij!

Zet strepen zodat je in elke reeks drie woorden krijgt. Kleur in elke reeks de voor- en achtervoegsels die hetzelfde zijn. Schrijf de woorden daarna onder elkaar op.

betekenis bewondering belangstelling
ongeduldig onmogelijk onverschillig
overmorgen overwinning achterover
verandering vergadering verbetering
uitzondering mededeling verzameling
regenachtig tegenwoordig ongelukkig

betekenis	overmorgen	uitzondering
bewondering	overwinning	mededing
belangstelling	achterover	verzameling
ongeduldig	verandering	regenachtig
onmogelijk	vergadering	tegenwoordig
onverschillig	verbetering	ongelukkig

2 Op welk van de twee woorden is de regel van de klinkerdief toegepast? Maak er een zin mee.

1. gelegenheid	–	gebeurtenis
2. onderwijzer	–	onmogelijk
3. uitzondering	–	verdediging
4. verandering	–	verbetering
5. ongeduldig	–	overbodig

Meerdere antwoorden mogelijk. Zinnen bevatten de volgende woorden:

1. gelegenheid
2. onmogelijk
3. verdediging
4. verbetering
5. overbodig

1 Maak een verhaal waarin minstens vijf van de volgende woorden voorkomen:

beneden – bewoner – gelukkig – verlegen – bezwaren – tegenover – tevreden
– verzameling – vergeten – vervelend – verschillende – vertellen – beslissen

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

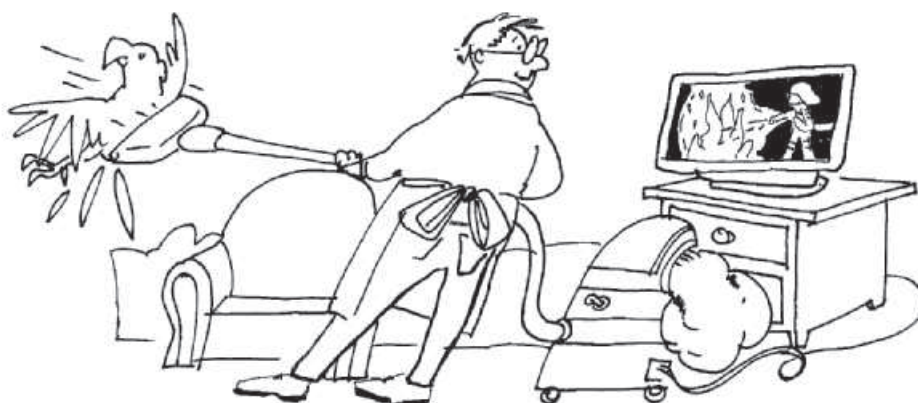
.....

.....

.....

2 Welke woorden bedoelen we?

1. Een dwergje met een rode puntmuts is een k.*abouter*..... .
2. Wanneer je levensmiddelen bij de supermarkt moet kopen, dan doe je
b.*oodschappen*..... .
3. Bij de tandarts moet je vaak eerst wachten in de w.*achtkamer*..... .
4. Een park waarin je naar dieren kunt kijken, is een d.*ierentuin*..... .
5. Een persoon die foto's maakt, is een f.*otograaf*..... .
6. Wanneer je iemand wilt opbellen, pak je de t.*elefoon*..... .
7. Vijftig en twintig is z.*eventig*..... .
8. Na woensdag komt d.*onderdag*..... .
9. Een brand wordt geblust door een b.*randweerman / brandweervrouw*..... .
10. Een apparaat waarmee je stof kunt weghalen, is een s.*tofzuiger*..... .

1 Welk woord hoort niet in het rijtje thuis?

Schrijf dat op.

gistermiddag – gisteravond – vanmorgen

vanmorgen

programma – binnenkort – toneelstuk

binnenkort

timmerman – loodgieter – grootvader

grootvader

kabouter – konijnen – kanaries

kabouter

gelukkig – verdrietig – verschrikkelijk

verschrikkelijk

2 Geef antwoord op de vragen.

Meerdere antwoorden mogelijk.

At jij gisteren aardappelen?

Nee, ik heb vandaag aardappelen gegeten. of

Ja, ik heb gisteren aardappelen gegeten.

Ga jij morgen naar de vergadering?

Ja, ik ga morgen naar de vergadering. of

Nee, ik ga volgende week naar de vergadering.

Vond jij het ook zo'n verschrikkelijk toneelstuk?

Nee, ik vond het een heel mooi toneelstuk. of

Ja, ik vond het een verschrikkelijk toneelstuk.

Mag jouw konijn in de huiskamer lopen?

Ja, mijn konijn mag in de huiskamer lopen. of

Nee, mijn konijn mag alleen buiten lopen.

3 Verzin een boodschappenlijstje voor de supermarkt.

Er mogen alleen woorden van drie of meer klankgroepen op je lijstje staan.

Meerdere antwoorden mogelijk.

aardappelen

bananen

spaghetti

broccoli

chocolade

stroopwafels

ijsbergsla

keukenrol

schoonmaakmiddel

slagroomijs

diepvriespizza

limonade

1 Zet de zinnen in de verleden tijd.

1. Morgen ga ik bij de fotograaf logeren.

Gisteren ging ik bij de fotograaf logeren.

2. Vanavond ga ik gezellig met mijn moeder naar een toneelstuk.

Vanmorgen ging ik gezellig met mijn moeder naar een toneelstuk.

3. De vergadering van vandaag gaat gelukkig niet door.

De vergadering van vorige week ging gelukkig niet door.

4. Morgen ga ik die foto's ontwikkelen.

Eergisteren heb ik die foto's ontwikkeld.

5. Vandaag ga ik die rekening betalen.

Gisteren heb ik die rekening betaald.

2 Rijmen maar!

1. Jongens die *klieren* hebben slechte *manieren*.

2. In die kleine *zaal* passen we niet *allemaal*.

3. Pepernoten en *speculaas* horen bij het feest van *Sinterklaas*.

4. Kim houdt meer van *rekenen* en Milton meer van *tekenen*.

5. Ik snap het *verhaal* nog niet *helemaal*.

6. Sinaasappels uit *Spanje* zijn niet groen, maar *oranje*.

7. Je mag zelf *bepalen* hoeveel je wilt *betalen*.

3 Maak de zinnen kloppend. *Meerdere antwoorden mogelijk.*

Mijn grootvader is vandaag geboren.

Mijn grootvader is lang geleden geboren.

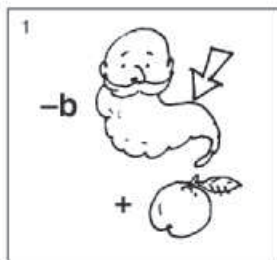
Als iemand heel gelukkig is, heb ik medelijden met hem.

Als iemand heel verdrietig is, heb ik medelijden met hem.

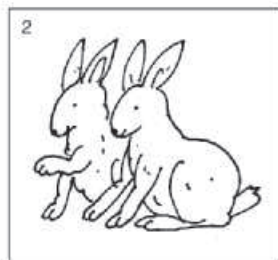
Wanneer je huilt, ben je tevreden.

Wanneer je huilt, ben je verdrietig.

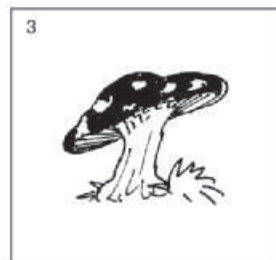
1 Schrijf het juiste woord bij de plaatjes.

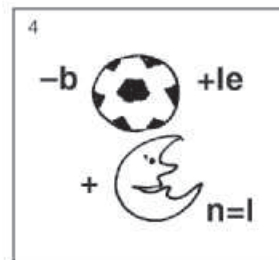
aardappel

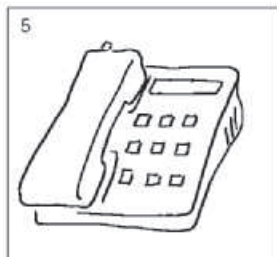
konijnen

paddenstoel

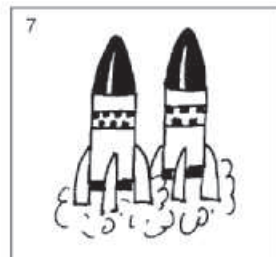
allemaal

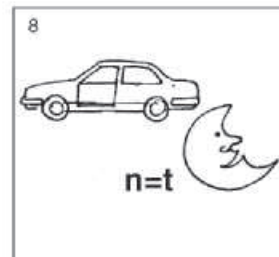
telefoon

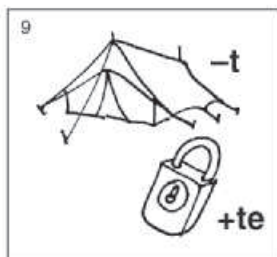
huiskamer

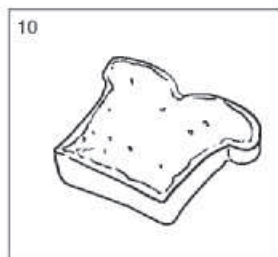
raketten

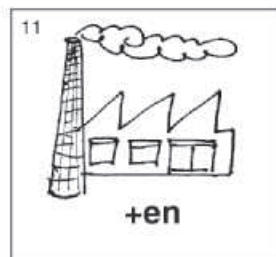
automaat

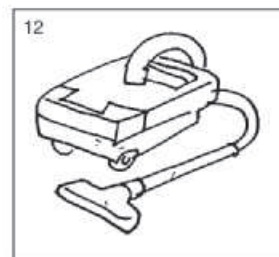
tenslotte

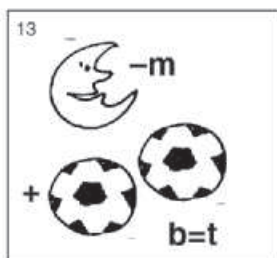
boterham

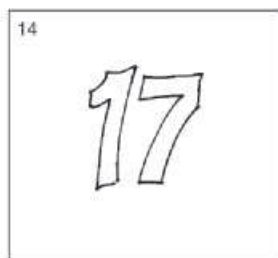
schoorstenen

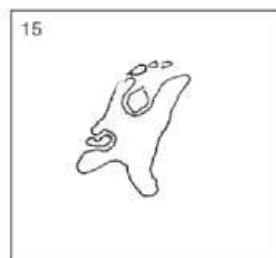
stofzuiger

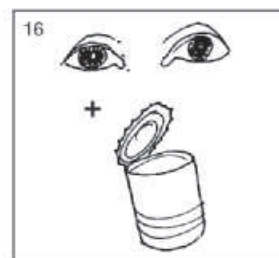
aantallen

zeventien

Nederland

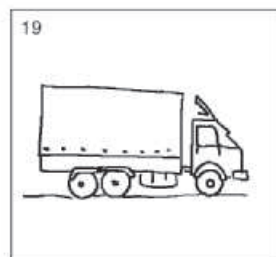
ogenblik

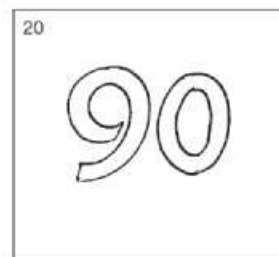
schilderij

vijfentwintig

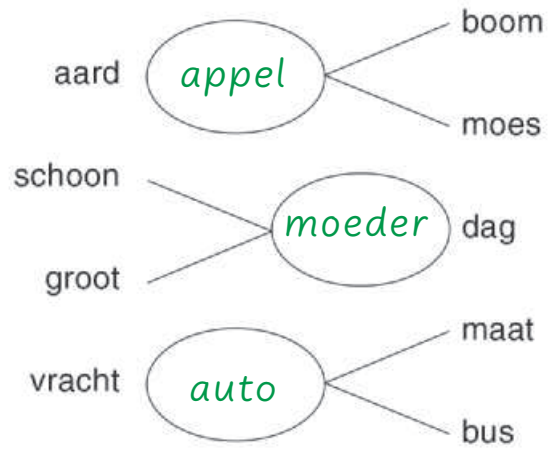
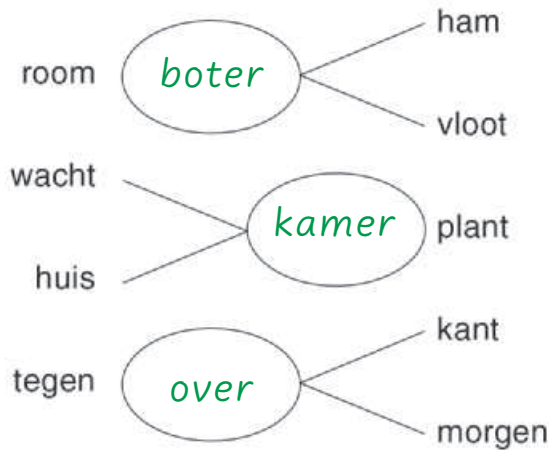

vrachtwagen

negentig

- 1 Vul een woord in.
Zorg dat je steeds drie goede woorden krijgt. Schrijf die woorden nog eens op.

roomboter
boterham
botervloot

wachtkamer
huiskamer
kamerplant

tegenover
overkant
overmorgen

aardappel
appelboom
appelmoes

schoonmoeder
grootmoeder
moederdag

vrachtauto
automaat
autobus

- 2 Zet de woorden in het meervoud.

vriendin — vriendinnen
tomaat — tomaten
tekening — tekeningen
apparaat — apparaten
raket — raketten

boterham — boterhammen
kabouter — kabouters
soldaat — soldaten
persoon — personen
getal — getallen

- 3 Welke hoofdstad of provincie hoort erbij?

- Groningen is de hoofdstad van Groningen.
- Arnhem is de hoofdstad van Gelderland.
- Middelburg is de hoofdstad van Zeeland.
- Leeuwarden is de hoofdstad van Friesland.
- Amsterdam is de hoofdstad van Nederland.

1 Kun jij uit deze hutspot vijf goede zinnen maken?

De wielrenner – verstuurde – de vergadering – deden samen – De vriendinnen –
De burgemeester – behaalde – bezocht – boodschappen – een ansichtkaart –
opende – De reiziger – De voorzitter – de overwinning – de tentoonstelling

1. De wielrenner behaalde de overwinning.
2. De vriendinnen deden samen boodschappen.
3. De burgemeester bezocht de tentoonstelling.
4. De reiziger verstuurde een ansichtkaart.
5. De voorzitter opende de vergadering.

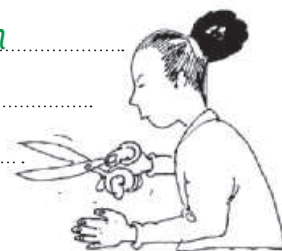
2 Zoek steeds drie woorden bij elkaar waarvan één klankgroep hetzelfde is. Onderstreep die klankgroep. Schrijf daarna de woorden over.

boterham	postbode	bovendien
gelukkig	proberen	merkwaardig
waarneming	toenemen	overal
Nederland	algemene	problemen
tegenover	betalen	platteland
beslissen	opening	beginnen
toestemming	voorwaarde	gezellig
programma	buitenland	toevallig

boterham	postbode	bovendien
gelukkig	algemene	gezellig
waarneming	voorwaarde	merkwaardig
Nederland	buitenland	platteland
tegenover	opening	overal
beslissen	betalen	beginnen
toestemming	toenemen	toevallig
programma	proberen	problemen

3 Verdeel het woord in klankgroepen. Meerdere antwoorden mogelijk. Maak met de laatste klankgroep een nieuw woord.

achterna	– ach/ter/na	– nadelig
erwtensoepe	– erw/ten/soep	– soeppannen
binnenland	– bin/nen/land	– landhuizen
langzamerhand	– lang/za/mer/hand	– handschoenen
tegenover	– te/gen/o/ver	– verrekijsker
oppervlakte	– op/per/vlak/te	– tevreden

1

Denk je eens in dat je naar een toneelvoorstelling bent geweest.

Schrijf daarover een kort verslag. Gebruik daarbij de volgende woorden:

zaterdagavond – toneelstuk – achterover – uitstekend – griezelig – machtig –
lelijke – bewonderen – optreden – ten slotte

Meerdere antwoorden mogelijk.

2

Wat is het tegenovergestelde?

Meerdere antwoorden mogelijk.

gelukkig	–	ongelukkig	moeilijk	–	makkelijk
gezellig	–	ongezellig	boven	–	beneden / onder
mogelijk	–	onmogelijk	binnenlands	–	buitenlands
nergens	–	ergens / overal	ontevreden	–	tevreden
vorige	–	volgende	grotere	–	kleinere
modern	–	ouderwets	tegenwoordig	–	afwezig / vroeger

3

Laat eens zien wat je van Europa weet!

- Grieken wonen in Griekenland.
- Kopenhagen is de hoofdstad van Denemarken.
- Een land met veel bergen is Oostenrijk.
- Hongaren wonen in Hongarije.
- Naar Ierland kun je alleen maar met de boot of het vliegtuig.
- In Holland wonen Hollanders.
- Het grootste land van Europa is Rusland.
- In Noorwegen wonen Noren.
- In Spanje wonen Spanjaarden.
- De Rijn stroomt door Duitsland,
Nederland en Oostenrijk.

1 Vul één van de woorden, die voor de zinnen staan, op de goede plaats in. Bedenk zelf een woord waarmee je de zinnen afmaakt.

1. platteland / binnenland Het ..... hard in het ..... binnenland .....
2. allebei / allemaal Hans en Wim gaan ..... allebei ..... naar de .....
3. personen / personeel Het ..... personeel ..... van de ..... gaat om vijf uur naar huis.
4. verrassing / verbazing Het was een ..... grote ..... verrassing ..... voor de burgemeester.
5. tentoonstelling / belangstelling De meester heeft altijd veel belangstelling voor de .....

2 Welk woord past in de zin?

1. Dit schilderij heb ik op een t. tentoonstelling ..... gezien.
2. De gele k. anarie ..... zit in een kooi.
3. Ik durf hierover geen b. eslissing ..... te nemen.
4. Peter heeft een grote v. erzameling ..... postzegels.
5. Mijn opa is al n. egentig ..... jaar.

	1	2	3	4
A	<u>gelukkig</u>	<u>Rotterdam</u>	<u>apparaat</u>	<u>leraren</u>
B	<u>uitstekend</u>	<u>enorme</u>	<u>ontwikkelingen</u>	<u>geloven</u>
C	<u>eveneens</u>	<u>jarenlange</u>	<u>dobbertje</u>	<u>dadelijk</u>
D	<u>dagelijks</u>	<u>adressen</u>	<u>geheimzinnig</u>	<u>normale</u>
E	<u>evenwicht</u>	<u>onverschillig</u>	<u>ertegen</u>	<u>Nederland</u>

C2 <u>jarenlange</u>	E3 <u>ertegen</u>	D3 <u>geheimzinnig</u>
B3 <u>ontwikkelingen</u>	B2 <u>enorme</u>	E1 <u>evenwicht</u>
D4 <u>normale</u>	A2 <u>Rotterdam</u>	D1 <u>dagelijks</u>
A1 <u>gelukkig</u>	C3 <u>dobbertje</u>	A3 <u>apparaat</u>
B4 <u>geloven</u>	E2 <u>onverschillig</u>	D2 <u>adressen</u>
C1 <u>eveneens</u>	B1 <u>uitstekend</u>	E4 <u>Nederland</u>
A4 <u>leraren</u>	C4 <u>dadelijk</u>	

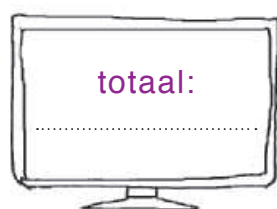
De eerste letters vormen dit spreekwoord:

jong geleerd, oud gedaan

Meerdere antwoorden mogelijk.

1.				
2.				
3.				
4.	D....			
5.				
6.	.0			
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
		+	+	+

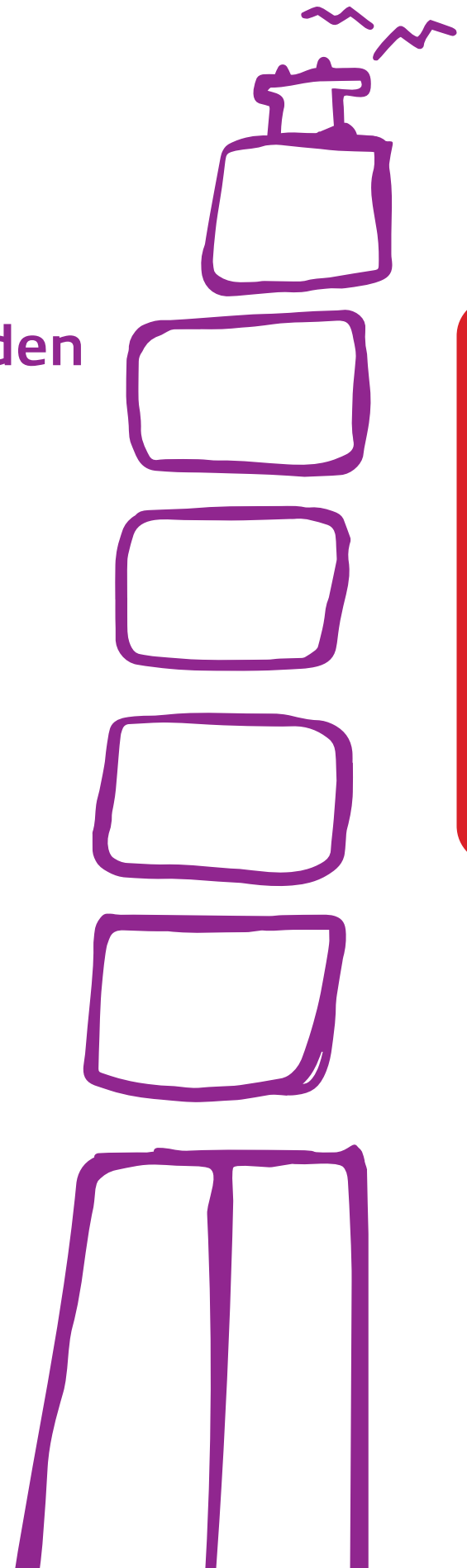

klinkerdief – letterzetter 2

verkleinwoorden

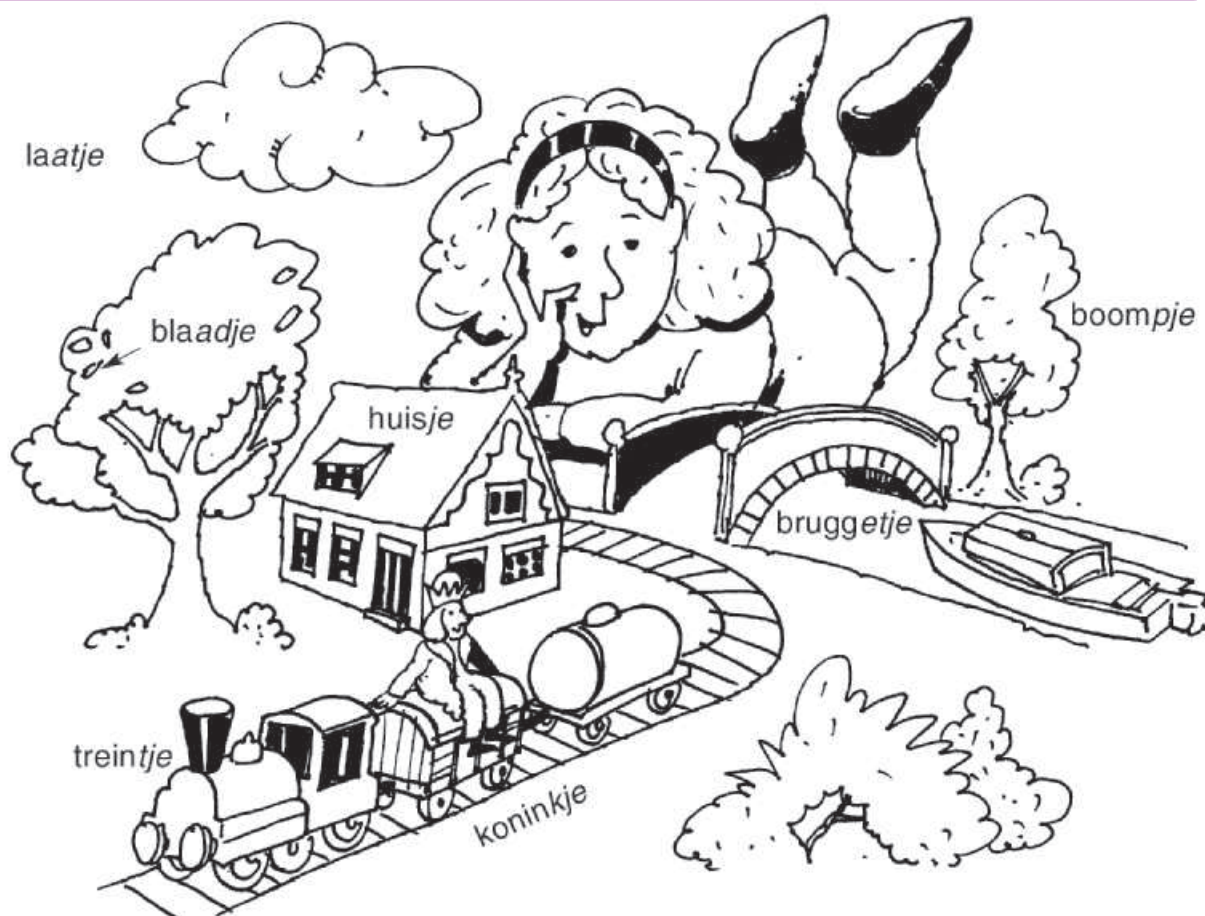

verkleinwoorden

In dit deel gaan we **verkleinwoorden** leren.

Daarom gaan we op reis door Madurodam, een stadje waar alles heel klein is.

1 Schrijf de woorden van de tekening nog eens over.

Let op: als een woord verkleind wordt, kan de uitgang verschillend zijn.

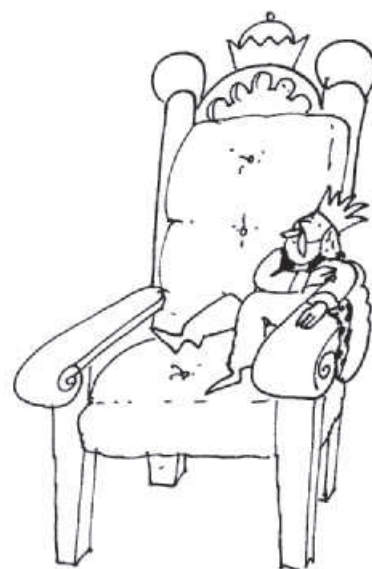
.....laetje, blaadje, huisje, boompje, bruggetje,
.....koninkje, treintje

2 Vul het verkleinwoord in.

Let hierbij op de woorden in de tekening.

In Madurodam

is een huis	een <u>huisje</u>
is een trein	een <u>treintje</u>
is een boom	een <u>boompje</u>
is een brug	een <u>bruggetje</u>
is een koning	een <u>koninkje</u>
is een blad	een <u>blaadje</u>
is een la	een <u>laetje</u>

We gaan eerst de verkleinwoorden leren waarbij achter het grondwoord **-je** komt, bijvoorbeeld **huisje**.

1

Vul het goede verkleinwoord in.

Je mag alle woorden maar één keer gebruiken.

zeilbootjes – koekje – terrasje – vliegtuigjes – dagje – snoepje –
kaartjes – rietje – zusje – plattegrondje – flesje – zakdoekjes –
kopje – trapjes – handtasje – vliegveldje – drankjes – stadje

Een ..... **dagje** ..... naar Madurodam.

Ik ging met mijn vader, mijn moeder en mijn ..... **zusje** ..... naar Madurodam.

Wij kochten bij de kassa vier ..... **kaartjes** ..... . Vader kreeg een
..... **plattegrondje** ..... van de dingen die er te zien waren. We moesten een paar
..... **trapjes** ..... af om in het ..... **stadje** ..... te komen. Vader stelde voor
om eerst naar Schiphol te gaan. Schiphol was hier maar een klein ..... **vliegveldje** .....
Op de landingsbaan stonden een heleboel ..... **vliegtuigjes** ..... op een rijtje naast
elkaar. Toen we alles van Schiphol hadden bekeken, rustten we even op een
..... **terrasje** ..... uit. Moeder haalde wat geld uit haar ..... **handtasje** ..... . Zij
kocht voor vader en haarzelf een ..... **kopje** ..... koffie, voor mijn zusje en
mij een ..... **flesje** ..... limonade met een ..... **rietje** ..... . Bij de koffie
kregen mijn ouders een ..... **koekje** ..... . Mijn zusje en ik kregen een
..... **snoepje** ..... . Terwijl we onze ..... **drankjes** ..... opdronken, keken we
naar de ..... **zeilbootjes** ..... op de plas. Moeder haalde de papieren ..... **zakdoekjes**
te voorschijn, waarmee wij onze kleverige vingers konden schoonmaken. Daarna
stonden wij op en gingen verder kijken.

verkleinwoorden

2

Wat zien wij allemaal in Madurodam? Schrijf het verkleinwoord op.

..... **zeilbootje** .....

..... **vliegtuigje** .....

..... **fietsje** .....

..... **agentje** .....

..... **busje** .....

..... **kerkje** .....

..... **bankje** .....

..... **stoplichtje** .....

..... **rijtuigje** .....

Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Onderstreep het grondwoord en maak het langer.

Bijvoorbeeld: nichtje. Een langer woord is: achternichtje.

1. <u>tochtje</u>	<u>boottochtje</u>	6. <u>nestje</u>	<u>vogelnestje</u>
2. <u>worstje</u>	<u>knakworstje</u>	7. <u>gedichtje</u>	<u>Sinterklaasgedichtje</u>
3. <u>lichtje</u>	<u>stoplichtje</u>	8. <u>kwastje</u>	<u>lijmkwastje</u>
4. <u>kastje</u>	<u>nachtkastje</u>	9. <u>gezichtje</u>	<u>poppengezichtje</u>
5. <u>lijstje</u>	<u>fotolijstje</u>	10. <u>feestje</u>	<u>kinderfeestje</u>

Bij de grondwoorden eindigend op **-t** of **-d** hoor je niet wat je bij de verkleining moet schrijven. Zoek daarom altijd eerst het grondwoord en zet daar **-je** achter. Bijvoorbeeld: paardje en taartje.

2 Maak een verkleinwoord van de volgende woorden.

Bedenk daarna vijf zinnen waarin je enkele van deze verkleinwoorden gebruikt.

1. rekenschrift	<u>rekenschriftje</u>	6. wedstrijd	<u>wedstrijdje</u>
2. kleurpotlood	<u>kleurpotloodje</u>	7. grasspriet	<u>grassprietje</u>
3. zwerfkat	<u>zwerfkatje</u>	8. straathond	<u>straathondje</u>
4. vriend	<u>vriendje</u>	9. roodborst	<u>roodborstje</u>
5. zeilboot	<u>zeilbootje</u>	10. fietsband	<u>fietsbandje</u>

1. Meerdere antwoorden mogelijk.

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

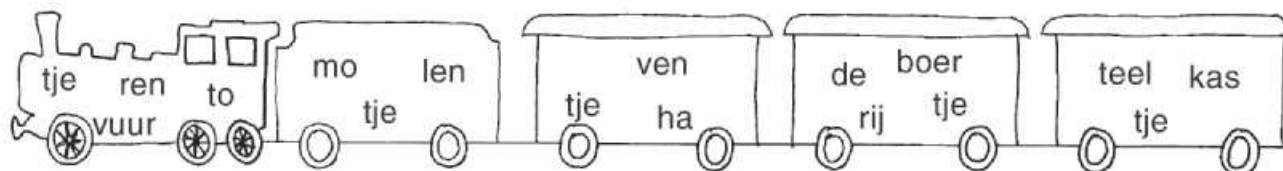

We leren nu verkleinwoorden waarbij achter het grondwoord **-tje** komt, zoals bij **treintje**.

1

Waar rijdt het treintje van Madurodam langs?

Schrijf de verkleinwoorden erbij. Maak daarna met elk woord een zin.

1. vuurtorentje 3. haventje 5. kasteeltje

2. molentje 4. boerderijtje

1. Meerdere antwoorden mogelijk.

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

2

Rijm mee.

1. Het heertje eet een sappig peertje 4. Op het pleintje is een fonteintje

2. Er vliegt een bijtje boven het weitje 5. Sofietje zingt een leuk melodietje

3. Loetje eet een lekker toetje 6. Boontje komt om zijn loontje

3

In Madurodam is een boerderijtje.

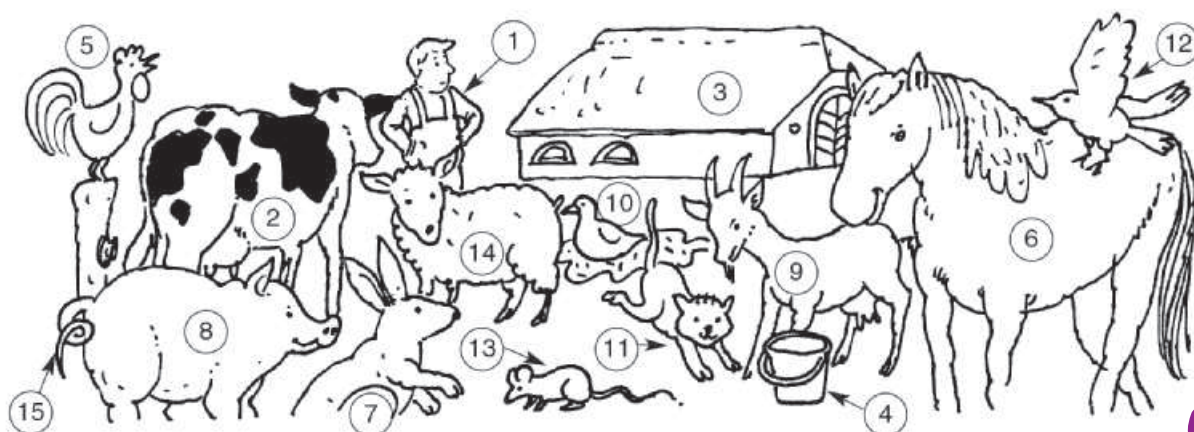
Schrijf de verkleinwoorden op. Let op: het zijn woorden met **-je** en **-tje**.

1. boertje 5. haantje 9. geitje 13. muisje

2. koetje 6. paardje 10. eendje 14. schaapje

3. boerderijtje 7. konijntje 11. poesje 15. staartje

4. emmertje 8. varkentje 12. vogeltje

1 Hier klopt iets niet.

Schrijf het goede woord achter de zin.

1. Blijdorp is een tierenduintje in Madurodam. .... *dierentuintje* .....
2. Sinds kort hebben ze een jong eeluwkje in Blijdorp. .... *leeuwkje* .....
3. Het steebje kan zelf nog niet bij de waterbak. .... *beestje* .....
4. Het moet door een sasoppertje gevoerd worden. .... *oppassertje* .....
5. Het drinkt water uit een remmetje. .... *emmertje* .....
6. Het leeuwje heeft nog maar korte raajtjes. .... *haartjes* .....
7. Het heeft snaarhortjes net als een poes. .... *snorhaartjes* .....

2 Weet jij het verschil tussen paardje en paartje en tussen eendje en eentje?

Bedenk met elk van deze woorden een zin. *Meerdere antwoorden mogelijk.*

1. *Het paardje staat in wei.* .....
2. *Die twee vogeltjes zijn een paartje.* .....
3. *Dat kleine eendje zwemt achter de grote eend aan.* .....
4. *Mag ik er misschien ook eentje?* .....

3 Zet de woorden in de goede volgorde.

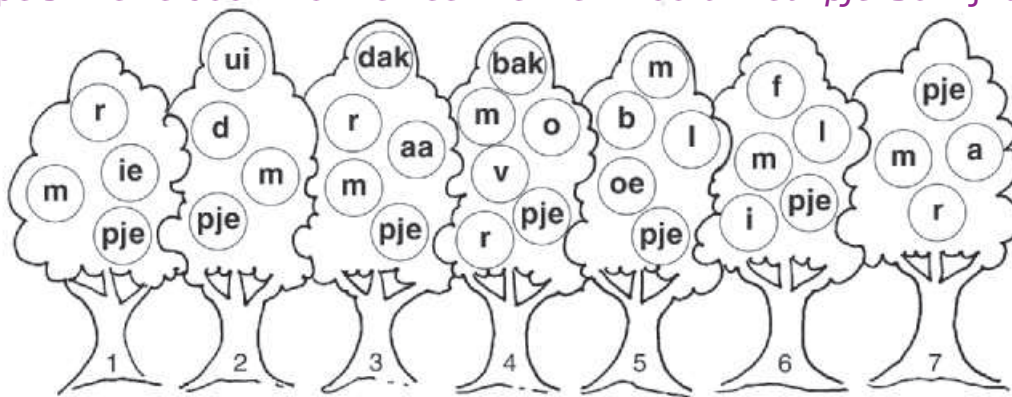
Begin met het woord met een hoofdletter.

Onderstreep de verkleinwoorden waarbij achter het grondwoord -tje komt.

1. terrasje / is een gezellig / In Madurodam
... *In Madurodam is een gezellig terrasje.* .....
2. onder parasols / staan / Op het terrasje / tafeltjes en klapstoeltjes
... *Op het terrasje staan onder parasols tafeltjes en klapstoeltjes.* /
... *Op het terrasje staan tafeltjes en klapstoeltjes onder parasols.* .....
3. gedekt / zijn / De tafeltjes / met geruite kleedjes
... *De tafeltjes zijn gedekt met geruite kleedjes.* .....
4. staat / Op / een bloemstukje / elk tafeltje / of een plantje
... *Op elk tafeltje staat een bloemstukje of een plantje.* .....
5. Verder / ontbijtbordjes / staan er / op ieder tafeltje / en koffiekopjes
... *Verder staan er op ieder tafeltje ontbijtbordjes en koffiekopjes.* .....

Nu leren we verkleinwoorden waarbij achter het grondwoord **-pje** komt, bijvoorbeeld **boompje**.

- 1** In Madurodam staan een heleboel appelboompjes. De appels in elke boom vormen een verkleinwoord met **-pje**. Schrijf die op.

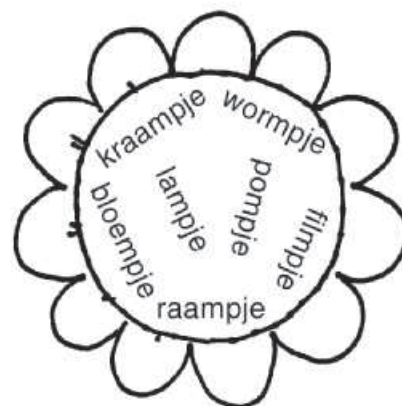
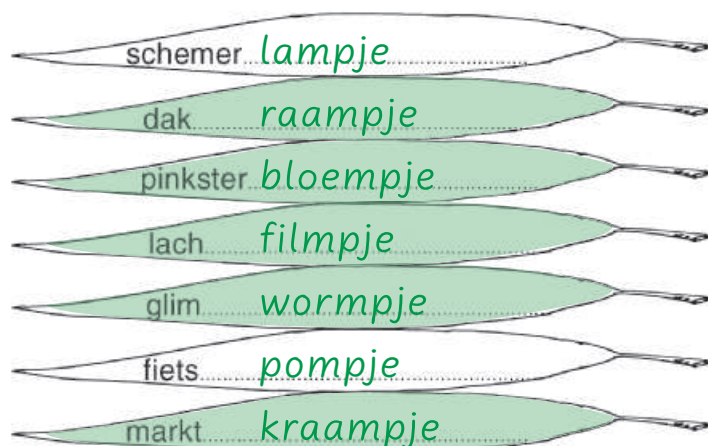

1. riempje ..... 3. dakraampje ..... 5. bloempje ..... 7. raampje .....
2. duimpje ..... 4. bakvormpje ..... 6. filmpje .....

- 2** Maak er een verkleinwoord van. Kies daarna het goede woord bij de zinnen.

riem	<u>riempje</u>	1. Het <u>armpje</u> ..... van de pop is kapot.
tekenfilm	<u>tekenfilmpje</u>	2. In het bos staat een klein <u>dennenboompje</u> .....
arm	<u>armpje</u>	3. De kok zet de bloemkool met een <u>bodempje</u> ..... water op.
dennenboom	<u>dennenboompje</u>	4. De man vertoont een <u>tekenfilmpje</u> ..... over Madurodam.
bodem	<u>bodempje</u>	5. Aan zijn rugzak zit een <u>riempje</u> .....

- 3** Maak de woorden in de blaadjes af. Gebruik daarvoor de stukjes uit de bloem. Kleur de blaadjes van de woorden waarbij achter het grondwoord **-pje** komt, groen.

1 Puzzelen.

Maak de juiste verkleinwoorden met behulp van drie of vier stukjes uit het vak. De eerste letters vormen samen weer een woord.

ap – mo – band – boom – borst – de – doch – arm – erwt –
je – je – jes – je – je – je – je – kest – lief – ma – dop –
ment – or – pel – pje – rood – stap – ter – tje – uit

1. bloempje
2. sieraad
3. groente
4. dagje uit
5. vogeltje
6. groep mensen die samen muziek maakt
7. geen zoontje, maar een ...
8. boom met appels
9. ogenblikje

madeliefje

armbandje

doperwtje

uitstapje

roodborstje

orkestje

dochtertje

appelboompje

momentje

Het woord is: Madurodam

2 Maak er vijf goede zinnen van.

Onderstreep daarna van alle vogels de grondwoorden.

In Madurodam ligt achter het boerderijtje een weilandje. Tussen de grassprietjes zitten een paar vogeltjes verscholen. Het eendje heeft een eitje gelegd. Het kwikstaartje en koolmeesje pikken zaadjes uit graspollen en paardenbloemen. Het tortelduifje vliegt op en neer.

1. In Madurodam ligt achter het boerderijtje een weilandje.

2. Tussen de grassprietjes zitten een paar vogeltjes verscholen.

3. Het eendje heeft een eitje gelegd.

4. Het kwikstaartje en koolmeesje pikken zaadjes uit graspollen en paardenbloemen.

5. Het tortelduifje vliegt op en neer.

We leren hieronder verkleinwoorden op **-etje**, zoals **bruggetje**.
Bij deze woorden moet je ook aan het schema van de
'luistervink – klinkerdief – letterzetter' denken.

1 Maak er verkleinwoorden van.

ring	ringetje	som	sommetje	rekening	rekeningetje
tang	tangetje	kin	kinnetje	nijptang	nijptangetje
wang	wangetje	bel	belletje	sprong	sprongetje
tong	tongetje	rug	ruggetje	trouwring	trouwringetje
ding	dingetje	tor	torretje	boomstam	boomstammetje
vlag	vlaggetje	pan	pannetje	tuinslang	tuinslangetje
kring	kringetje	spel	spelletje	vriendin	vriendinnetje
gang	gangetje	kar	karretje	wandeling	wandelingetje
slang	slangetje	brug	bruggetje	tekening	tekeningetje
ton	tonnetje	bril	brilletje	oefening	oefeningetje
pop	poppetje	vlam	vlammetje	boerin	boerinnetje

2 Vul in.

Het zijn allemaal letterzetter-woorden.

1. Boertje en boerin **netje** , vriendje en vriendin **netje** .
2. Hij praat met een zacht stem **metje** .
3. Er zit een tor **retje** op zijn snor **retje** .
4. Het meisje bakt een eitje in een koekenpan **netje** .
5. Zij smeden een listig plan **netje** .
6. Hij heeft een bal **letje** opgegooid.

3

Schrijf een verhaaltje. Gebruik daarin de volgende verkleinwoorden:

wandelingetje, jongetje, vriendinnetje, brilletje.

Meerdere antwoorden mogelijk.

.....

.....

.....

.....

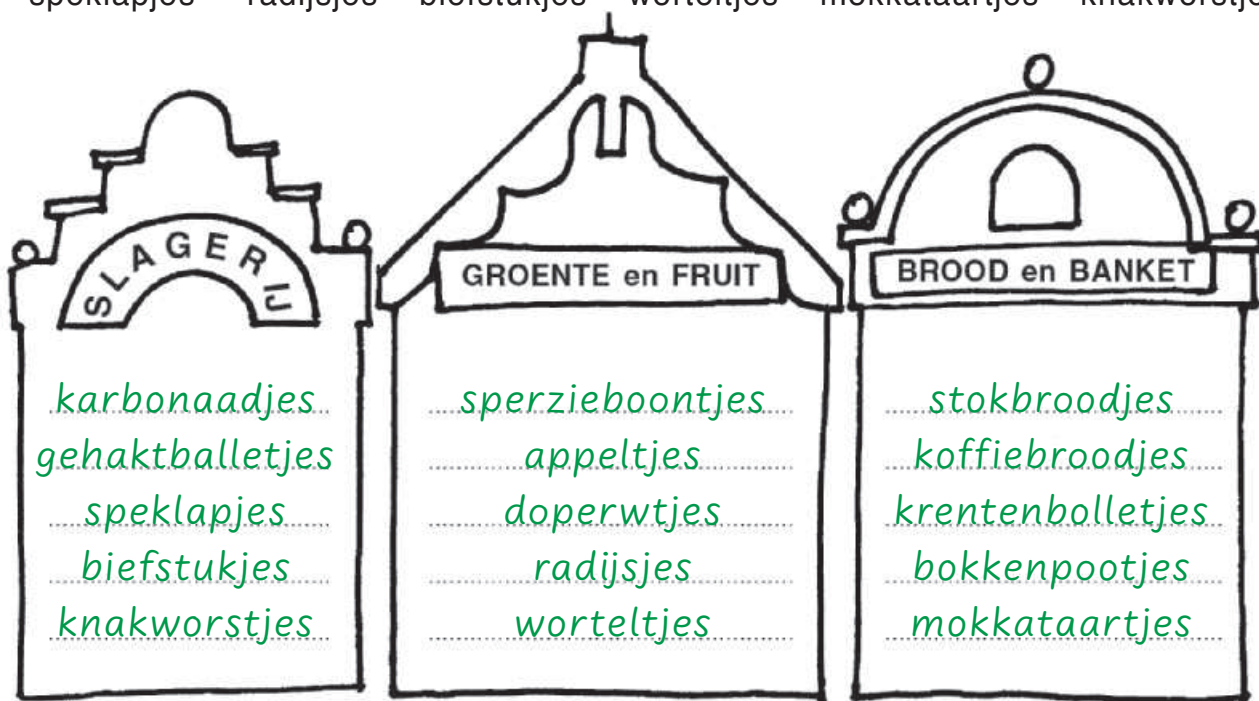
.....

.....

1 Zet het woord in de goede winkel.

stokbroodjes – sperzieboontjes – karbonaadjes – koffiebroodjes –
 gehaktballetjes – appeltjes – krentenbolletjes – doperwtjes – bokkenpootjes –
 speklapjes – radijsjes – biefstukjes – worteltjes – makkataartjes – knakworstjes

2 Maak vijf goede zinnen met de volgende stukken.

In Madurodam is / Het postkantoor is / liggen stokbroodjes voor het raam. /
 ook een winkelstraatje. / Bij het kledingwinkel is / is nu gesloten. /
 Er is ook een hotelletje / Bij het bakkerij is / hangen kinderkleertjes buiten. /
 met een terrasje ervoor.

1. In Madurodam is ook een winkelstraatje.
2. Het postkantoor is nu gesloten.
3. Bij het kledingwinkel hangen kinderkleertjes buiten.
4. Er is ook een hotelletje met een terrasje ervoor.
5. Bij het bakkerij liggen stokbroodjes voor het raam.

3 Zet het goede verkleinwoord erachter.

de winkel – het winkeltje   de schemerlamp – het schemerlampje
 de aardappel – het aardappeltje   de tekening – het tekeningetje
 de frietkraam – het frietkraampje   de filmster – het filmsterretje
 de oorbel – het oorbelletje   het springtouw – het springtouwje
 de telefoon – het telefoontje   het geheim – het geheimpje

Hieronder leer je verkleinwoorden op **-kje** zoals **koninkje**.

1 Zoek steeds twee helften bij elkaar zodat er goede woorden komen te staan.

ko	linkje	..... koninkje .....
ket	ninkje	..... kettinkje .....
pudd	ninkje	..... puddinkje .....
wo	rinkje	..... woninkje .....
hel	ninkje	..... hellinkje .....
leu	dinkje	..... leuninkje .....
belo	tinkje	..... beloninkje .....
ha	ninkje	..... harinkje .....

2 Vul het goede verkleinwoord in.

puddinkje	1. In Madurodam staat één woninkje midden in het park.
tekeningetje	2. Er woont een koninkje in het huis.
kettinkje	3. Hij zit op een troontje met een versierd leuninkje .
koninkje	4. Om zijn hals draagt hij een gouden kettinkje .
woninkje	5. Aan zijn vinger heeft hij een zilveren ringetje .
leuninkje	6. Hij eet een lekker puddinkje .
ringetje	7. Aan de wand hangt een tekeningetje .

Meerdere antwoorden mogelijk.

3 Schrijf in elk vak nog vijf verkleinwoorden met dezelfde beginletter.

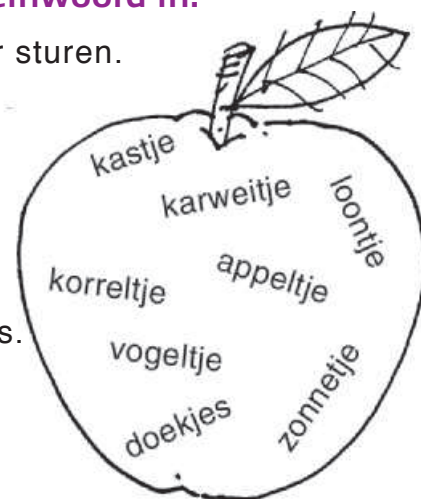
b	k.....	p.....	w.....
..boekje.....	..katje.....	..pakje.....	..watje.....
..bokje.....	..kaartje.....	..puddinkje.....	..woninkje.....
..broodje.....	..kettinkje.....	..poppetje.....	..worstje.....
..belletje.....	..koninkje.....	..pannetje.....	..worteltje.....

1 Schrijf er één verkleinwoord achter zodat je steeds drie goede woorden krijgt.

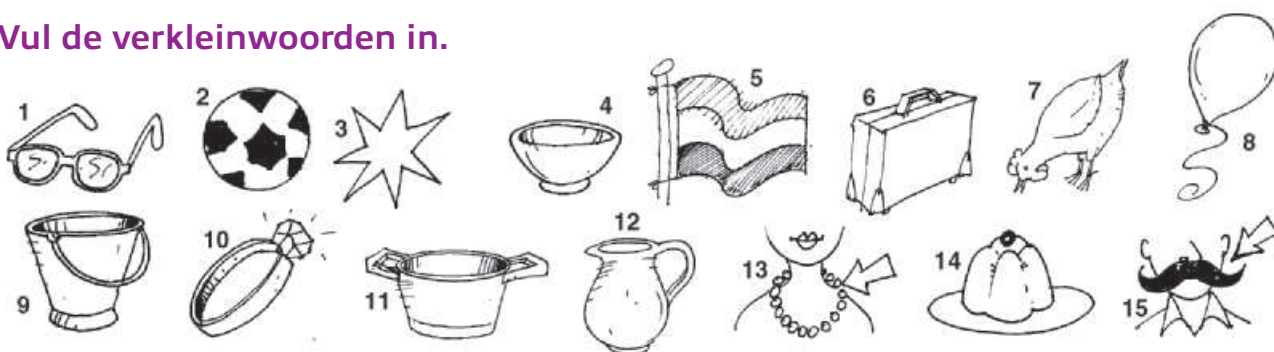
kruik	roei	brom
kinder	zeil	water
vracht	motor	kinder
zak	vinger	sinaas
stof	zonne	moes
hoofd	bol	aard
kaart	kleur	oor
bal	naai	fiets
kring	zeep	lucht

2 Vul bij de volgende uitdrukkingen het goede verkleinwoord in.

1. Iemand van het kastje naar de muur sturen.
2. Boontje komt om zijn loontje.
3. Een heitje voor een karweitje.
4. Iets met een korreltje zout nemen.
5. Er geen doekjes om winden.
6. Ieder vogeltje zingt zoals het gebekt is.
7. Iemand in het zonnetje zetten.
8. Een appeltje voor de dorst bewaren.

3 Vul de verkleinwoorden in.

1. <u>brilletje</u>	6. <u>koffertje</u>	11. <u>pannetje</u>
2. <u>balletje</u>	7. <u>kippetje</u>	12. <u>kannetje</u>
3. <u>sterretje</u>	8. <u>ballonnetje</u>	13. <u>kettinkje</u>
4. <u>kommetje</u>	9. <u>emmertje</u>	14. <u>puddinkje</u>
5. <u>vlaggetje</u>	10. <u>ringetje</u>	15. <u>snorretje</u>

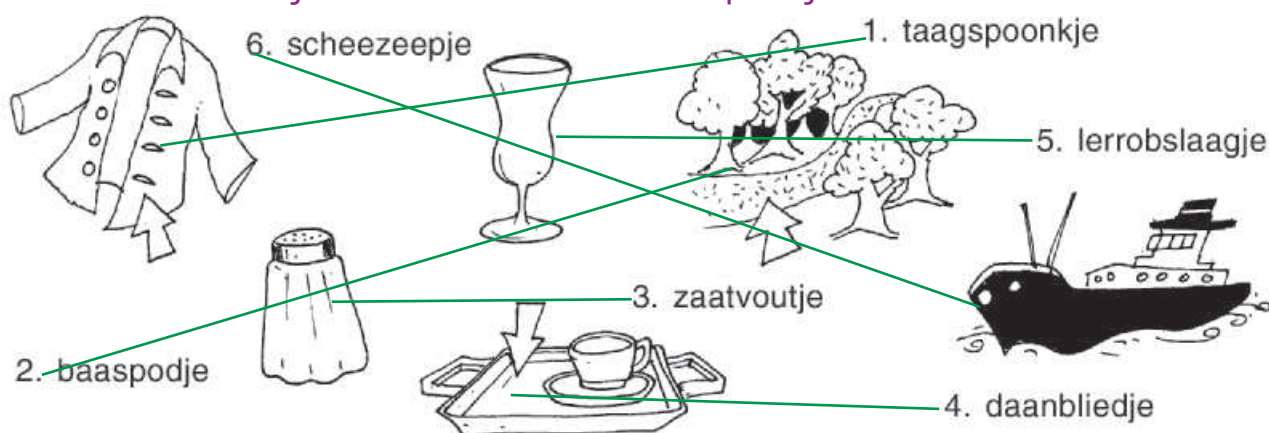
Op deze bladzijde leer je verkleinwoorden waarbij de korte klank in een lange klank verandert, bijvoorbeeld **blad – blaadje**.

Meerdere antwoorden mogelijk.

1 Lees de woorden en bedenk er een langer verkleinwoord bij.

1. vat – vaatje – <u>zoutvaatje</u>	4. blad – blaadje – <u>bloemblaadje</u>
2. schip – scheepje – <u>vrachtscheepje</u>	5. gat – gaatje – <u>muizengaatje</u>
3. glas – glaasje – <u>wijnglaasje</u>	6. pad – paadje – <u>bospaadje</u>

2 Wat moet er staan? Schrijf het woord goed op. Trek daarna een lijn van het woord naar het plaatje.

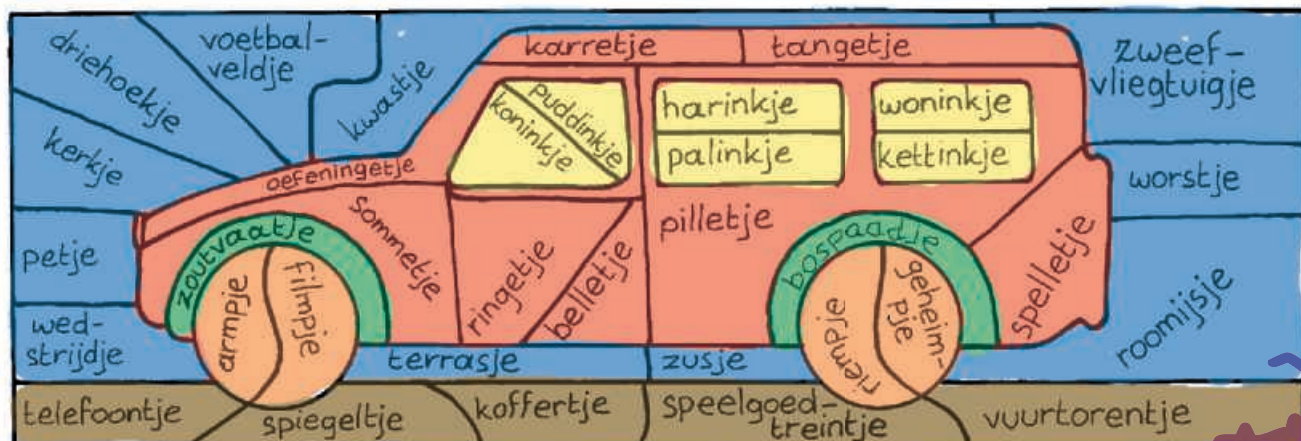

1. <u>knoopsgaatje</u>	3. <u>zoutvaatje</u>	5. <u>borrelglaasje</u>
2. <u>bospaadje</u>	4. <u>dienblaadje</u>	6. <u>zeescheepje</u>

3 Lees de verkleinwoorden.

Kleur de woorden met **-je** blauw, de woorden met **-tje** bruin, de woorden met **-pje** oranje, de woorden met **-etje** rood, de woorden met **-kje** geel en woorden als *pad – paadje* groen.

Je ziet dan dat het een tekening is van een auto.

Op deze bladzijde leer je verkleinwoorden waarbij de lange klank anders geschreven wordt dan in de grondwoorden, bijvoorbeeld **la – laatje**.

1 Lees de grondwoorden en maak er verkleinwoorden van.

1. la	–	laetje	6. sla	–	slaatje
2. paraplu	–	parapluitje	7. pinda	–	pindaatje
3. auto	–	autootje	8. pasfoto	–	pasfotootje
4. opa	–	opaatje	9. oma	–	omaatje
5. jojo	–	jojootje	10. vla	–	vlaatje

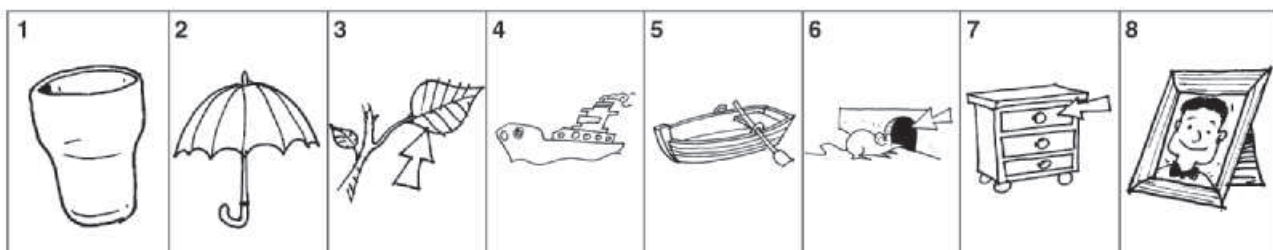
2 In de paraplu staan verkleinwoorden. Wat zijn daarvan de grondwoorden? Schrijf die naast de paraplu. Vul daarna de grondwoorden in de zinnen in.

blad	kano
gat	foto
paraplu	

- Schrijf het eens op een blad papier.
- Er zit een gat in het vloerkleed.
- Droog onder de paraplu zitten.
- Met de kano de rivier opvaren.
- Een foto in het album plakken.

3 Schrijf het verkleinwoord op van wat je op het plaatje ziet.

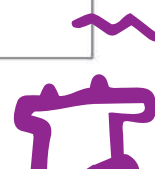
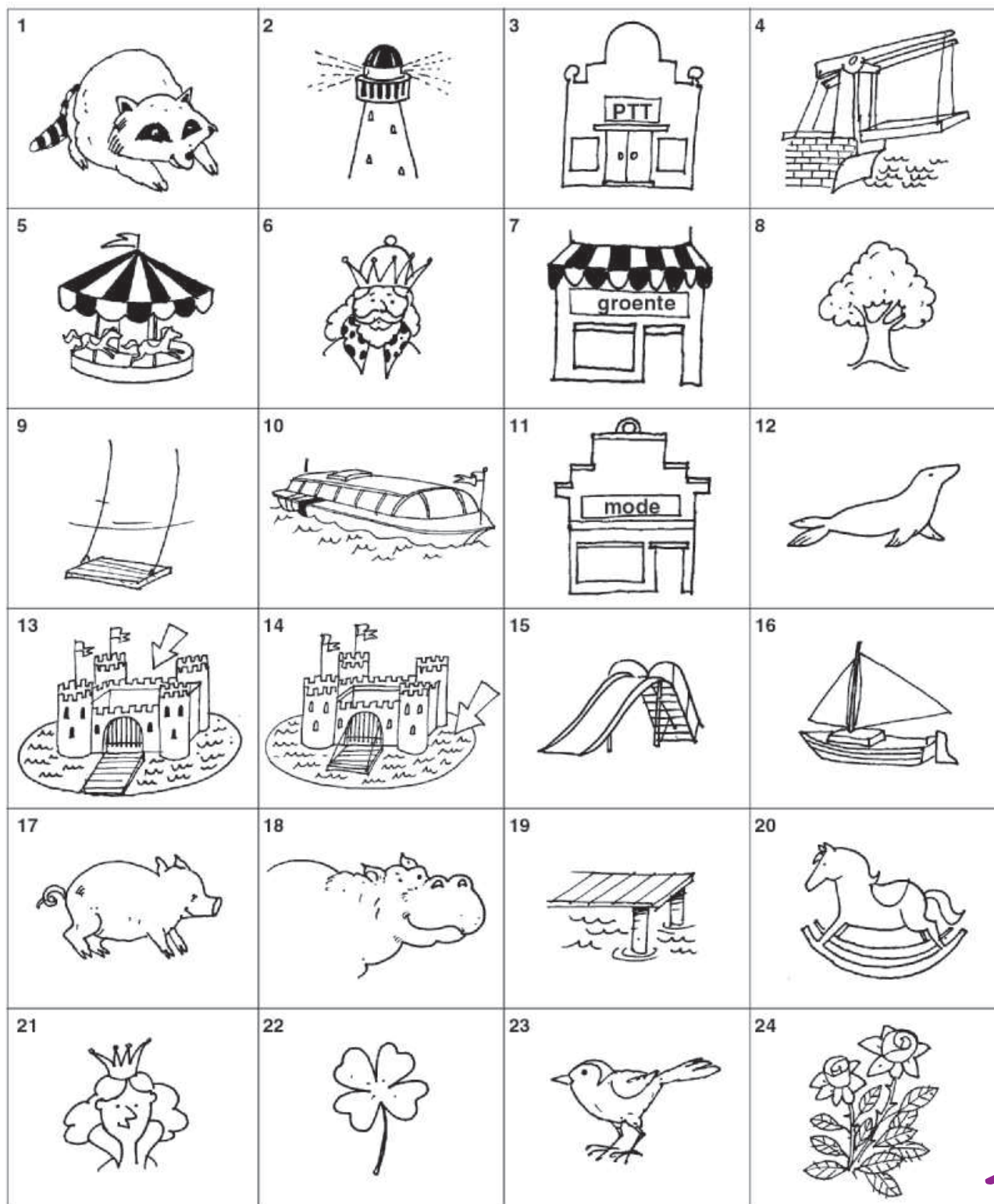

1. <u>glaasje</u>	4. <u>scheepje</u>	7. <u>laetje</u>
2. <u>parapluitje</u>	5. <u>bootje</u>	8. <u>fotootje</u>
3. <u>blaadje</u>	6. <u>muizengaatje</u>	

1

**Zoek de nummers van de volgende verkleinwoorden op in de tekening.
Zet de woorden dan bij de nummers op de volgende bladzijde.**

rozenstruikje – wasbeertje – vuurtorentje – postkantoortje – koninkje –
ophaalbruggetje – draaimolentje – groentewinkeltje – schommeltje – boompje –
rondvaartbootje – modezaakje – zeehondje – klavertje vier – slotgrachtje –
glijbaantje – zeilscheepje – biggetje – winterkoninkje – nijlpaardje –
aanlegsteigertje – hobbelpaardje – koninginnetje – kasteeltje

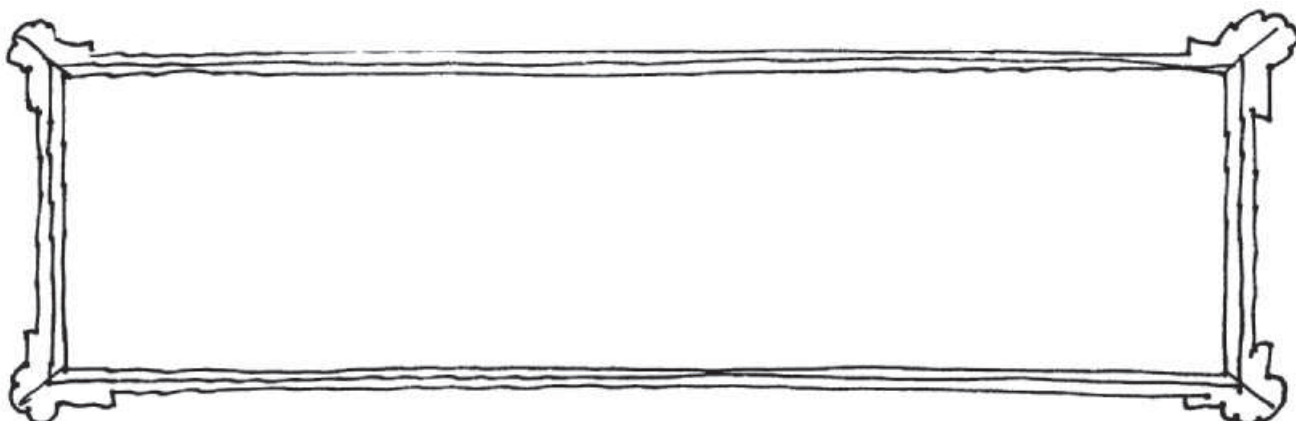

1. .... wasbeertje	13. .... kasteeltje
2. .... vuurtorentje	14. .... slotgrachtje
3. .... postkantoorje	15. .... glijbaantje
4. .... ophaalbruggetje	16. .... zeilscheepje
5. .... draaimolentje	17. .... biggetje
6. .... koninkje	18. .... nijlpaardje
7. .... groentewinkeltje	19. .... aanlegsteigertje
8. .... boompje	20. .... hobbelpaardje
9. .... schommeltje	21. .... koninginnetje
10. .... rondvaartbootje	22. .... klavertje vier
11. .... modezaakje	23. .... winterkoninkje
12. .... zeehondje	24. .... rozenstruikje

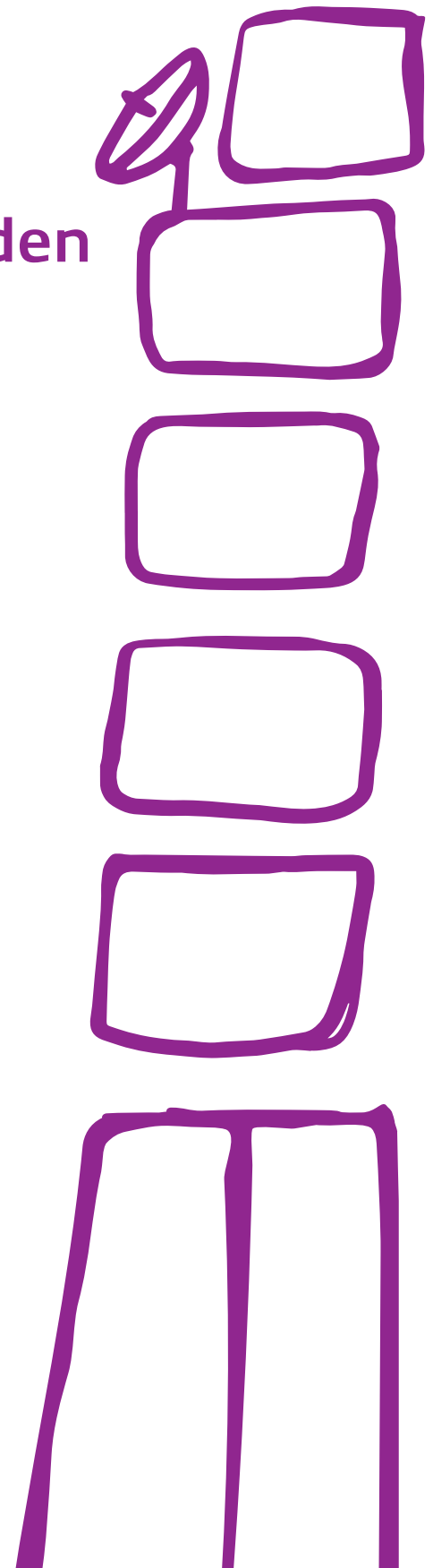
2

Schrijf een verhaal over Madurodam met veel verkleinwoorden erin.
Maak er een tekening bij.

Meerdere antwoorden mogelijk.

moeilijke meervouden

moeilijke meervouden

1 Lees het volgende verhaal.

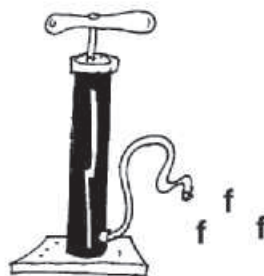
Let extra goed op de uitspraak van de *f* (de fietspomp-letter) en de *v* (de vliegende vogel-letter). Zet een rondje om elke *v* en een streepje onder elke *f*.

Het feest

Mijn juf was op een feest bij een graaf. Er was veel lekkers, verse groente en fruit, gebraden duif en nog ander vlees. Mijn juf zat naast een vent die zei dat hij de neef van de graaf was. Om vijf uur viel het licht uit. Toen het licht weer aanging, bleek die neef de zus van de graaf ontvoerd te hebben. Er lag een brief op de vloer. Hierin stond: ik laat haar pas vrij, als de graaf mij twaalfduizend euro geeft. De graaf schudde zijn vuist. Ze zijn vast met mijn vlot de gracht overgevaaren en verder te voet naar het vliegveld gegaan. Vlug sprong de graaf op de fiets en ging met een vaart achter de boef aan. Ook mijn juf ging er met vijf anderen op een draf achteraan. Vind je dit geen verschrikkelijk verhaal?

2 Luister goed en kies tussen de fietspomp-letter en de vliegende vogel-letter.

Een **v** kan nooit aan het eind van een woord staan en ook niet aan het eind van een klankgroep.

1 Vul in: **f** of **v**.

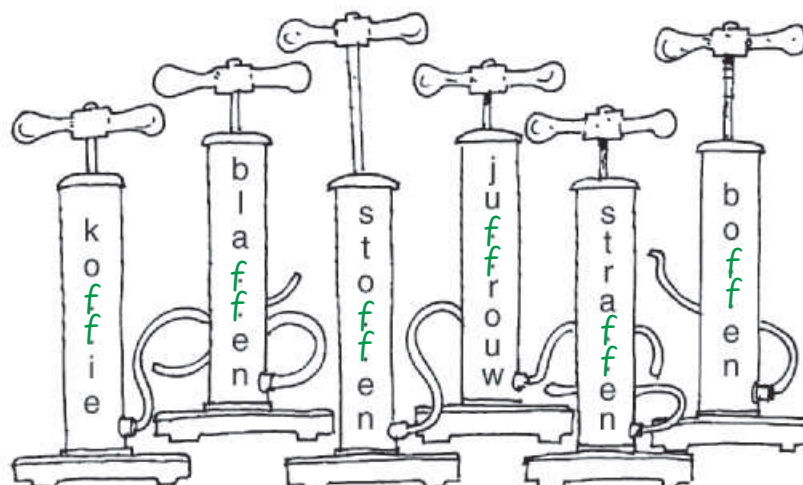
1. **V**andaag eten we stoo**fv** lees met andij**v**ie.
2. Door een **v**er**v**elende **v**erkoudheid **v**iel mijn groot**v**ader minstens **v**ij**f** kilo a**f**.
3. Mijn stie**fv**ader bleef**f** tot op hoge lee**ft**ijd actie**f** in de **v**oetbal **v**ereniging.
4. De chef**f** **v**an de **v**er**ff**abriek sto**f**t de ge**v**aarlijke **f**lessen met **v**ergi**f** altijd zel**f** a**f**.
5. Ik geloof**f** dat ik ben **v**ergeten een schrij**ff**out te **v**erbeteren.
6. **V**ader heef**f**t een brief**f** ont**v**angen **v**an het bedrij**f** waar hij werkt.

2 Bedenk zelf woorden met **f** of **v** en maak er een zin mee.

1. **Meerdere antwoorden mogelijk.**
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....

In het Nederlands schrijf je nooit **-vv-**, dus de letterzetter zet altijd **-ff-**.

3 Vul maar in:

Als de regel van de letterzetter niet geldt, kan er iets gek gebeuren als we het woord langer gaan maken. Kijk en luister maar:

een brief – twee brieven
een duif – twee duiven

scheef – een scheve toren
half – een halve appel

1 Vul in.

een dief – meer dieven   doof – een dove man
een druif – veel druiven   lief – een lieve oma
mijn neef – mijn neven   stijf – een stijve arm
een schroef – twee schroeven   braaf – een brave hond

2 Schrijf de goede woorden bij de plaatjes.

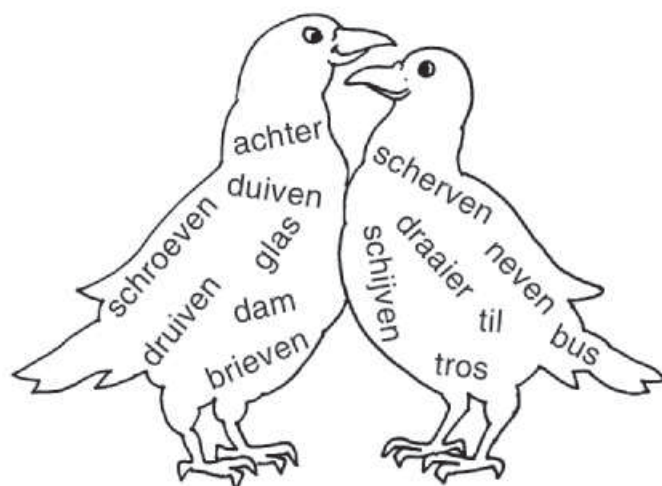
 een <u>brief</u> twee <u>brieven</u>	 een <u>vijf</u> twee <u>vijven</u>	 een <u>druif</u> een tros <u>druiven</u>
 een <u>wolf</u> twee <u>wolven</u>	 een <u>duif</u> twee <u>duiven</u>	 een <u>kluif</u> twee <u>kluiven</u>

3 Vul op de goede plaats in: halve, dove, brave, stijve.

Een stijve hark.   Een halve gare.
Een brave Hendrik.   Een dove kwartel.

4 Maak zeven goede woorden. Kies uit elke vogel een stuk.

glasscherven
druiventros
brievenbus
schroevendraaier
damschijven
achterneven
duiventil

1

Vul van de volgende werkwoorden de goede vorm in.

Denk eraan dat een **v** nooit op het eind van een woord of klankgroep staat.

graven – hoeven – schrijven – blijven – beloven – geloven – vergeven – beven

1. Ik schrijf een brief aan mijn oma.
2. Geloof jij wat hij vertelt?
3. Ik blijf thuis.
4. Hoef jij niet naar school?
5. Ik beef bij de gedachte aan spoken.
6. Die fout vergeef ik je nooit!
7. Beloof je me dat je vroeg thuis komt?
8. Ik graaf een gat in de tuin.

2

Maak er meervoud van.

brief	juf	schroef	duif	scherf
<u>brieven</u>	<u>juffen</u>	<u>schroeven</u>	<u>duiven</u>	<u>scherven</u>
stof	druif	golf	straf	dief
<u>stoffen</u>	<u>druiven</u>	<u>golven</u>	<u>straffen</u>	<u>dieven</u>

3

Vul eerst **f of **v** in.**

Maak er daarna een ontkennende zin van.

1. Vader gelooft dat er boven die ven rondlopen.
Vader gelooft niet dat er boven dieven rondlopen.
2. Ik schrijf brieven aan mijn neven.
Ik schrijf geen brieven aan mijn neven.
3. Ik belooff dat ik altijd een lieve juf zal blijven.
Ik beloof niet dat ik altijd een lieve juf zal blijven.
4. Vik gaat blaffen als ik zijn kluif afpak.
Vik gaat niet blaffen als ik zijn kluif afpak.
5. Er is nog een fles frisdrank over gebleven.
Er is geen fles frisdrank over gebleven.
6. Dat houtvlot blijft wel drijven in de vijver.
Dat houtvlot blijft niet drijven in de vijver.

1

Lees het verhaal.

Let goed op de uitspraak van de **s** (de slangletter) en de **z** (de zaagletter).
Zet nu een rondje om elke **s** en een streepje onder elke **z**.

Stilte voor de storm!

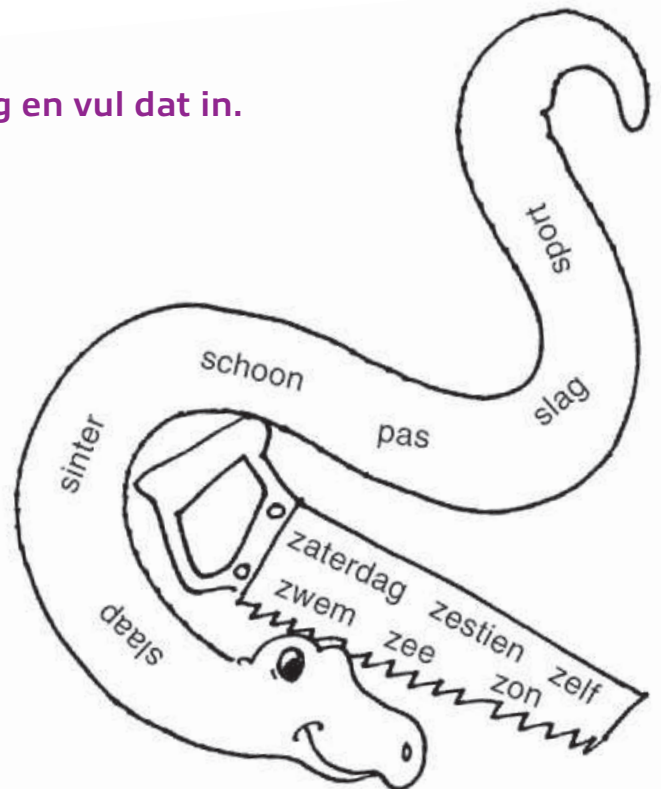
In de klas is het zeer stil. Je kunt er een speld horen vallen. De juf staat met haar rug naar de klas. 'Wat zou er aan de hand zijn?' denkt ze, 'die stilte voorspelt niet veel goeds'. Sam en Bas zitten samen te fluisteren. Opeens haalt Sam een speelgoedmuis uit zijn zak, die hij stiekem opwindt. Als de juf zich even omdraait, ziet ze sommige kinderen giechelen, maar ze heeft nog steeds niets door. Daarom schrijft ze nog wat zinnen op het bord. Dan sluipt Sam naar voren en laat de muis los. De juf ziet hem en slaakt een gil. Het lijkt wel alsof er een storm losbreekt in de klas. Als de juf door heeft dat het geen echte muis is, moet ze wel een beetje lachen, hoewel ze eigenlijk boos wil kijken. Na een kwartier ziet ze nog steeds wit om haar neus van schrik. Vandaag was het in ieder geval niet saai op school!

2

Kies een stukje uit de slang of de zaag en vul dat in.

..... zaterdag ..... avond
 ..... slaap ..... zak
 ..... zestien ..... honderd
 ..... slag ..... roomtaart
 ..... sport ..... terrein
 ..... zon ..... dagmiddag
 ..... schoon ..... moeder
 ..... sinter ..... klaas
 ..... pas ..... poort
 ..... zee ..... hond
 ..... zelf ..... standig
 ..... zwem ..... diploma

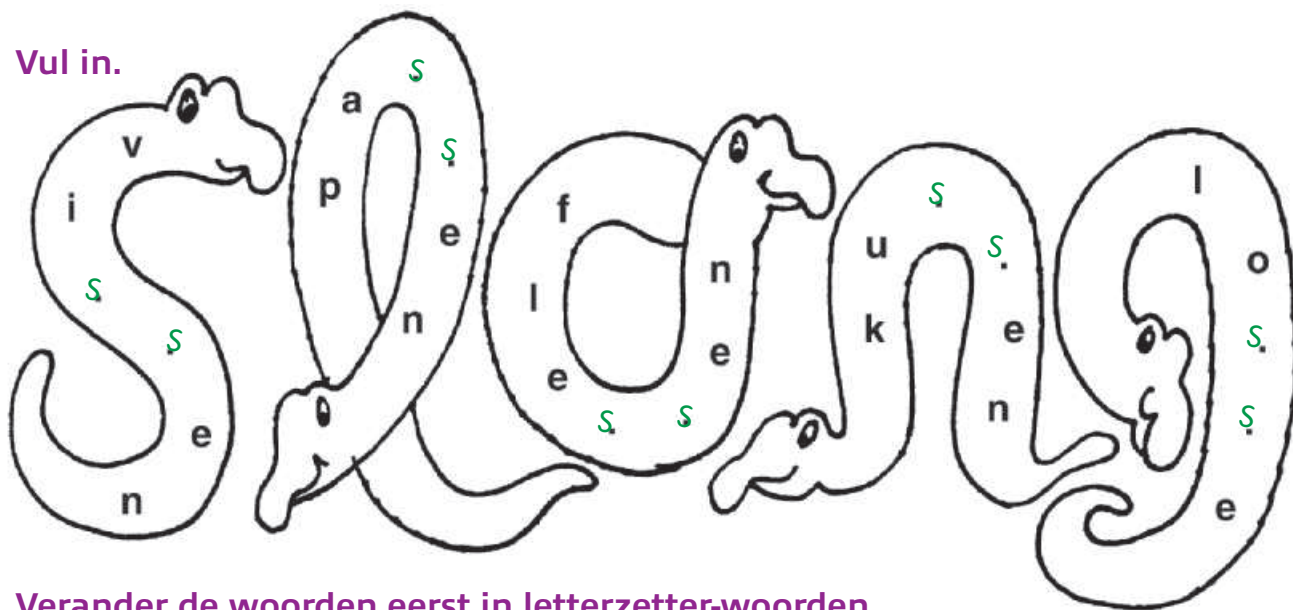
Een **z** kan nooit aan het eind van een woord staan en ook niet aan het eind van een klankgroep.

1 Vul in: s of z.

1. Op ...**z**ondagmiddag gaan we fijn naar het ...**z**wembad.
2. Op ...**z**eventien ...**s**eptember wa**s** ... Loeb**s** ... jarig.
3. In de hui**s** ... kamer ...**s**taan ...**z**e ...**s** ...**s**toelen.
4. Opa doet het roomij**s** ... voor ...**z**ijn klein **z**oon in een bood**s**chappentas.
5. Poe**s** ... lief **z**ei de mee**s**ter: 'Geef dat ...**z**akme**s** ... maar hier.'
6. Op schoolrei**s** ... neem ik mijn ...**z**akgeld en mijn voetbal**s**choenen mee.
7. Je fiet**s** ... pomp pa**s** ... t niet in je ja**s**zak.
8. Tussen de tegel**s** ... **z**ie ik een gra**ss**priet.

-zz- schrijf je niet in het Nederlands, dus bij de letterzetter wordt het altijd **-ss-**.

2 Vul in.

3 Verander de woorden eerst in letterzetter-woorden.

Maak er daarna een zin mee.

vul	–	vullen	–	Wij vullen de emmer met water.
mes	–	messen	–	Meerdere antwoorden mogelijk.
kras	–	krassen	–	
bus	–	bussen	–	
les	–	lessen	–	
tros	–	trossen	–	

Als de regel van de letterzetter niet geldt, kan er iets gek gebeuren als we het woord langer gaan maken. Kijk en luister maar:

een kies – vier kiezen   een laars – twee laarzen
een neus – twee neuzen   boos – een boze man

1 Vul in.

een vaas – drie ..... vazen .....
een reis – twee ..... reizen .....
een doos – tien ..... dozen .....
een muis – drie ..... muizen .....
vies – een ..... vieze ..... broek
wijs – een ..... wijze ..... vrouw
ons – ..... onze ..... school
grijs – een ..... grijze ..... muis

2 Schrijf de goede woorden bij de plaatjes.

..... muizen .....

..... glazen .....

..... hazen .....

..... laarzen .....

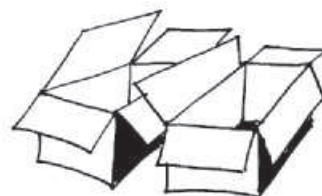
..... rozen .....

..... huizen .....

..... neuzen .....

..... dozen .....

3 Vul het goede woord in.

dwaze	1. Wat een ..... <u>dwaze</u> ..... opmerking is dat!
rozen	2. De ..... <u>ganzen</u> ..... waggelden voorbij.
ganzen	3. De ..... <u>matrozen</u> ..... gaan aan boord van het schip.
reuzen	4. Zet je de ..... <u>rozen</u> ..... in een vaas?
glazen	5. Kabouters zijn klein, maar ..... <u>reuzen</u> ..... zijn groot.
matrozen	6. Bij alle ..... <u>grenzen</u> ..... is extra bewaking.
kaplaarzen	7. Zijn de ..... <u>glazen</u> ..... al afgewassen?
grenzen	8. Als het regent, trek ik ..... <u>kaplaarzen</u> ..... aan.

Er zijn ook woorden die een **s** houden als je ze langer maakt, bijvoorbeeld een **kaars** – twee **kaarsen**.
Door goed te luisteren weet je meestal of je een **s** of een **z** moet invullen.

1 Vul in: s of z.

- Ik eet graag ver...**S**...e groente.
- Steek jij die kaar...**S**...en even aan?
- Je moet niet zo mor...**S**...en!
- Ik trek een paar...**S**...e trui aan.
- Wat een zware bui...**Z**...en zijn dat!
- Gisteren was hier een for...**S**...e onweersbui.
- Wat een dwa...**Z**...e opmerking is dat!
- Rick heeft vandaag een dwar...**S**...e bui.

2 Hierboven zie je een heleboel kaartjes, waarvan er steeds twee bij elkaar horen, bijvoorbeeld **glas** – **colaglazen**.

Zoek de andere woorden bij elkaar en schrijf ze hieronder.

1. <u>glas – colaglazen</u>	9. <u>kies – verstandskiezen</u>
2. <u>muis – vleermuizen</u>	10. <u>prijs – troostprijzen</u>
3. <u>neus – wijsneuzen</u>	11. <u>roos – klaprozen</u>
4. <u>reis – studiereizen</u>	12. <u>kaas – schimmelkazen</u>
5. <u>huis – woonhuizen</u>	13. <u>laars – rijlaarzen</u>
6. <u>doos – verhuizendozen</u>	14. <u>buis – verwarmingsbuizen</u>
7. <u>hals – waaghalzen</u>	15. <u>baas – huisbazen</u>
8. <u>haas – paashazen</u>	

1 Vul in: s of z.

Een mui...z...enavontuur.

Een kleine grij...z...e mui...s...ziet een paar laar...z...en onder tafel liggen en zegt: 'Dit ...zijn nu eens leuke hui...z...en voor mij! ...ze ...zien er wel raar uit, maar ...ze ...zijn lekker warm en droog.' ...ze kijkt nog even rond en loopt er vlug naar binnen. Al gauw valt ...ze in ...slaap en droomt heerlijk over ka...z...en en een gla...z...en pot met koekjes. Maar wat is dat voor lawaai? ...ze voelt haar hui...s... bewegen. De poe...s...zit eraan! Het mui...s...je denkt: 'Er i...s... geen tijd te verlie...z...en, ik moet wegwe...z...en!' ...ze kie...s...t het ha...z...enpad en vliegt in volle vaart haar nieuwe hui...s... uit, op weg naar haar oude holletje. De poe...s... kijkt haar dwaas...s... na: 'Wel alle mensen, dat was mijn eerste mui...s... met ...z...evenmijlslaarzen! Het bee...s...t heeft reu...z...e geboft!'

2 Vul van de werkwoorden de goede vorm in.

Denk eraan dat een **z** nooit op het eind van een woord of klankgroep staat.

ik

zij

wij

kiezen	<i>kies</i>	<i>kiest</i>	<i>kiezen</i>
vrezen	<i>vrees</i>	<i>vreest</i>	<i>vrezen</i>
verliezen	<i>verlies</i>	<i>verliest</i>	<i>verliezen</i>
lezen	<i>lees</i>	<i>leest</i>	<i>lezen</i>
reizen	<i>reis</i>	<i>reist</i>	<i>reizen</i>
bewijzen	<i>bewijs</i>	<i>bewijst</i>	<i>bewijzen</i>
verhuizen	<i>verhuis</i>	<i>verhuist</i>	<i>verhuizen</i>

3 Vul in: s, ss of z.

Onderstreep daarna steeds het woord dat niet in het rijtje thuis hoort.

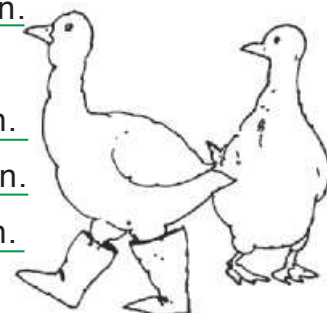
1. ha...z...en – vi...ss...en – mui...z...en – men...s...en.

2. fle...ss...en – gla...z...en – bo...ss...en – va...z...en.

3. ...z...akken – ta...ss...en – do...z...en – neu...z...en.

4. ...s...choenen – laar...z...en – ...s...okken – kaar...s...en.

5. Fran...s...en – matro...z...en – Ru...ss...en – gan...z...en.

Als een woord eindigt op *a*, *i*, *o* of *u* en je hoort in het meervoud een *s* dan schrijf je *'s*.

Kijk maar:

agenda's
pyjama's
zebra's
opa's
oma's
dia's

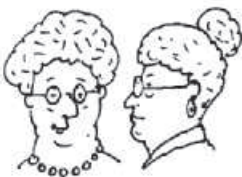
programma's
pinda's
foto's
kano's
piano's
eskimo's

auto's
radio's
taxi's
ski's
paraplu's
menu's

1 Kies uit de bovenstaande woorden het juiste woord voor elke zin.

1. Paraplu's beschermen tegen de regen.
2. Boekjes om afspraken in te noteren noemt men agenda's.
3. Zebra's zijn plaatsen waar voetgangers veilig kunnen oversteken.
4. Vervoermiddelen op vier wielen zijn meestal auto's.
5. Eskimo's wonen in iglo's.
6. Opa's en oma's zijn familieleden.
7. In dat restaurant hebben ze verschillende menu's.
8. Welke programma's heb je op de tv gezien?
9. Hij at een handvol pinda's.
10. Piano's hebben witte en zwarte toetsen.

2 Schrijf het juiste woord bij de plaatjes.

oma's

pinda's

auto's

zebra's

paraplu's

foto's

kano's

1 Zet de zin in het meervoud.

Mijn oma kan goed breien.

1. *Mijn oma's kunnen goed breien.*

Die foto is zeker mislukt.

2. *Die foto's zijn zeker mislukt.*

Die vrachtauto staat verkeerd geparkeerd.

3. *Die vrachtauto's staan verkeerd geparkeerd.*

Dit menu lijkt me heerlijk.

4. *Deze menu's lijken me heerlijk.*

Een paraplu gaat snel kapot als het stormt.

5. *Paraplu's gaan snel kapot als het stormt.*

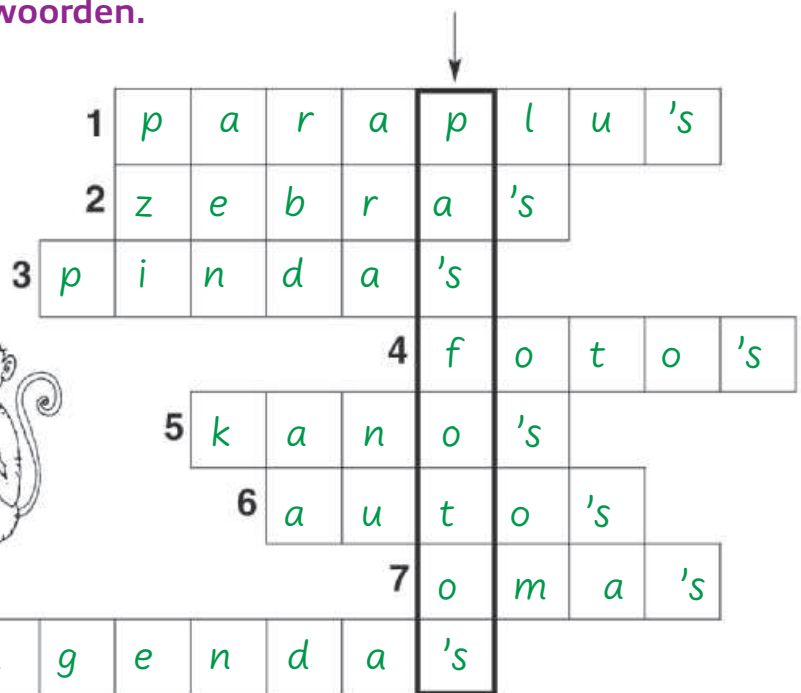
Een goed programma maken is heel moeilijk.

6. *Goede programma's maken is heel moeilijk.*

2 Een puzzel met allemaal -'s-woorden.

1. regenschermen
2. gestreepte dieren
3. apennoten
4. afbeeldingen
5. vaartuigen
6. voertuigen
7. grootmoeders
8. huiswerkboekjes

Onder de pijl staat: *pasfoto's*

3 Welk woord met -'s past erbij?

vracht
personen > *auto's*

pas
groeps > *foto's*

radio
televisie > *programma's*

zak
school > *agenda's*

- 1 Schrijf de woorden die in het meervoud -'s krijgen in de paraplu.
Schrijf de woorden die s krijgen in de kanarie.

- 2 Zoek bij de zinnen de goede woorden en vul daarvan de meervoudsvorm in.

vogel	1. Er waren drie kinder... <u>programma's</u> ... op de tv.
tralie	2. Tijdens de hardloopwedstrijd liepen wij vijf <u>rondjes</u> .
foto	3. In dit restaurant heb je keuze uit drie <u>menu's</u> .
programma	4. De parkeergarage stond vol met <u>auto's</u> .
kano	5. Die kooi heeft dikke <u>tralies</u> .
kabouter	6. Na zes uur zijn de <u>winkels</u> gesloten.
auto	7. Van dit gebouw bestaan veel <u>foto's</u> .
menu	8. In dat sprookje komen veel <u>kabouters</u> voor.
rondje	9. We voeren met <u>kano's</u> over de rivier.
winkel	10. De <u>vogels</u> vlogen hoog in de lucht.

- 3 Gebruik de volgende woorden in een goede zin:

zebra's	1. <u>Meerdere antwoorden mogelijk.</u>
dictees	2. ....
paraplu's	3. ....
tralies	4. ....
agenda's	5. ....
tantes	6. ....

1 Schrijf het meervoud van deze woorden erachter.

groepsfoto	groepsfoto's	verhuisdoos	verhuisdozen
tafellaken	tafellakens	radioprogramma	radioprogramma's
tuinhek	tuinhekken	struisvogel	struisvogels
juwelendief	juwelendieven	olifant	olifanten
rekenles	rekenlessen	toeristenmenu	toeristenmenu's

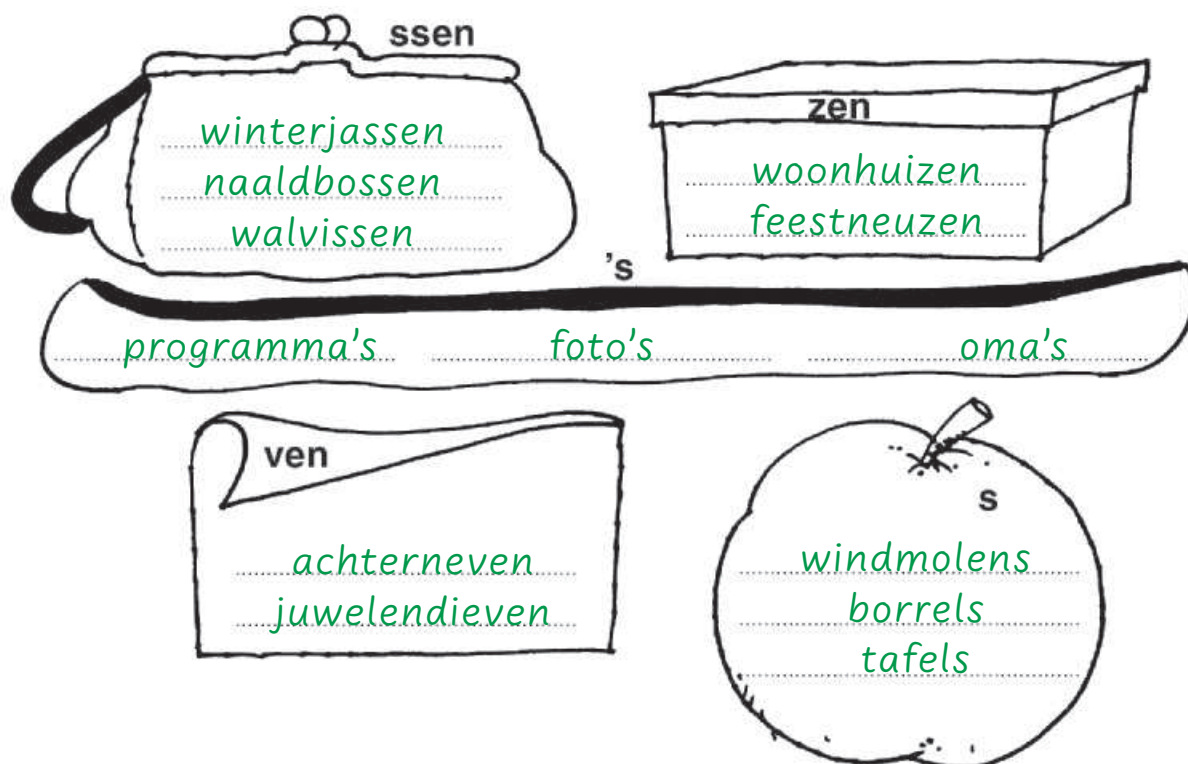
2 Maak zinnen waarin de volgende woorden voorkomen:

kano's	1. Meerdere antwoorden mogelijk.
pinda's	2.
zebra's	3.
auto's	4.

3 Schrijf van de woorden het meervoud op.

Vul ze daarna in de juiste tekening in.

programma	programma's	winterjas	winterjassen
achterneef	achterneven	feestneus	feestneuzen
foto	foto's	naaldbos	naaldbossen
woonhuis	woonhuizen	walvis	walvissen
windmolen	windmolens	borrel	borrels
oma	oma's	tafel	tafels
juwelendief	juwelendieven		

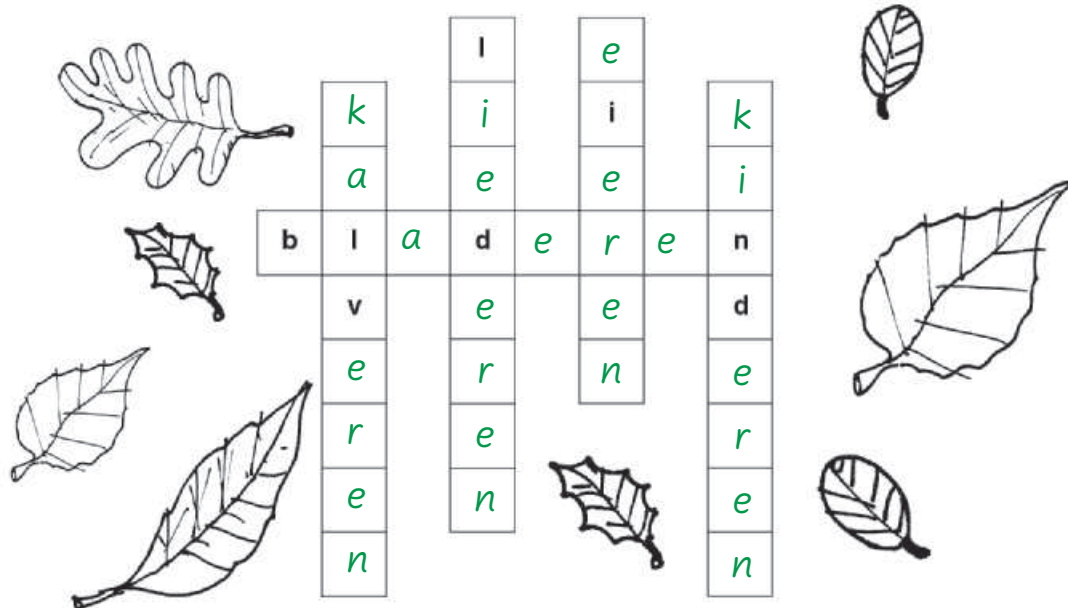
1 Schrijf het woord over en schrijf daarna het enkelvoud op.

eieren	–	eieren	–	ei
kalveren	–	kalveren	–	kalf
bladeren	–	bladeren	–	blad
liederen	–	liederen	–	lied
kinderen	–	kinderen	–	kind

2 Maak zelf een zin met:

kinderen	1.	Meerdere antwoorden mogelijk.
bladeren	2.	
eieren	3.	
kalveren	4.	
liederen	5.	

3 Vul in de puzzel de woorden uit oefening 2 in.

4 Zoek uit oefening 2 de woorden waarin de volgende letters voorkomen.

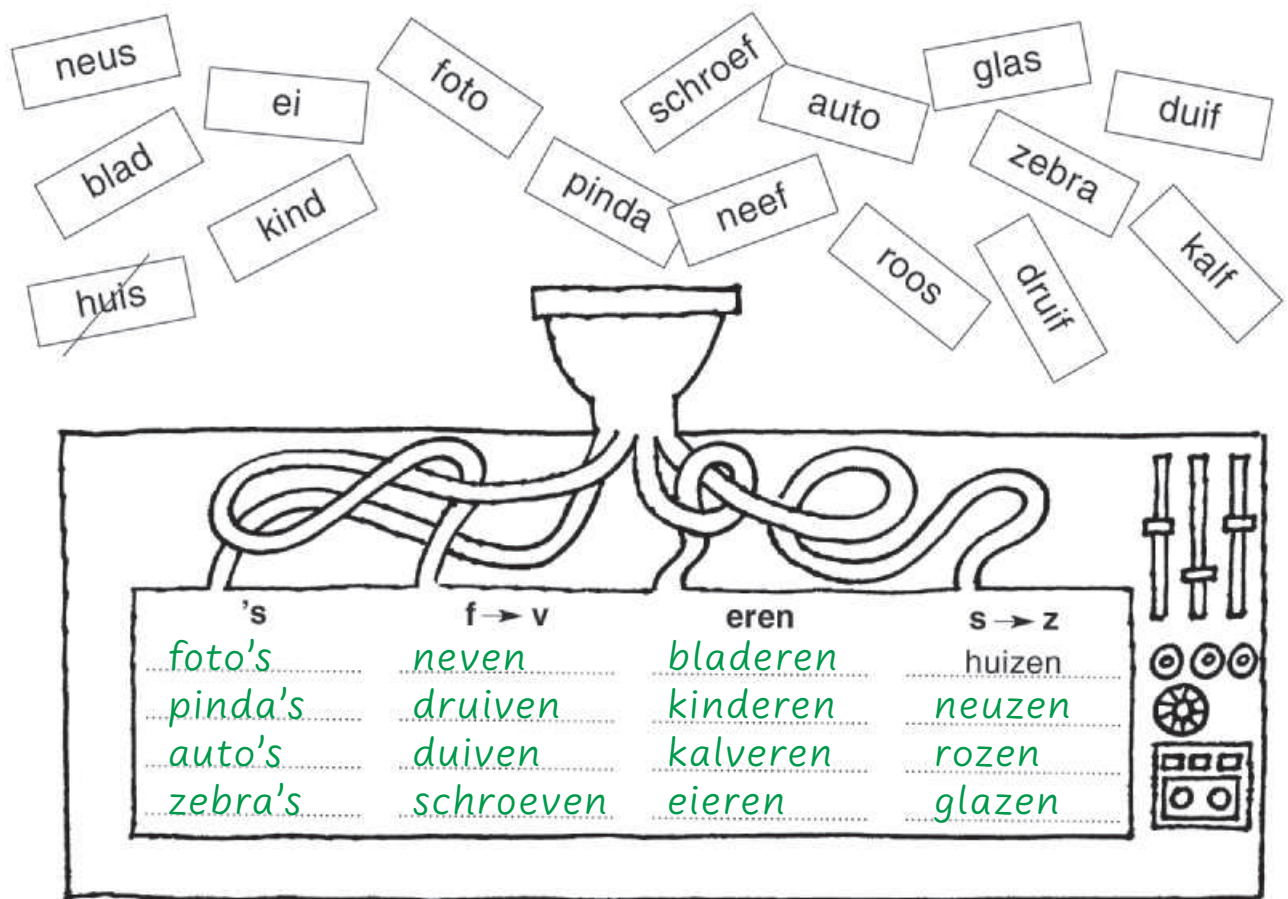
-nd-:	kinderen	-ei-:	eieren
-lv-:	kalveren	-la-:	bladeren

5 Vul een woord uit oefening 2 in.

paas -	eieren	boom -	bladeren
kerst-	liederen	klein -	kinderen

1 De meervoudsmachine is kapot. Zet jij de woorden in de goede rij?

2 Maak de zin af. Gebruik daarbij het woord dat ervoor staat.

kinderen	1. De meester zei: '..... <i>Meerdere antwoorden mogelijk.</i> .....'
pinda's	2. Moeder zei: '.....'
brieven	3. De postbode zei: '.....'
grijze	4. De vrouw zei: '.....'
rozen	5. Eva zei: '.....'
foto's	6. De buurvrouw zei: '.....'

3 Geheimschrift.

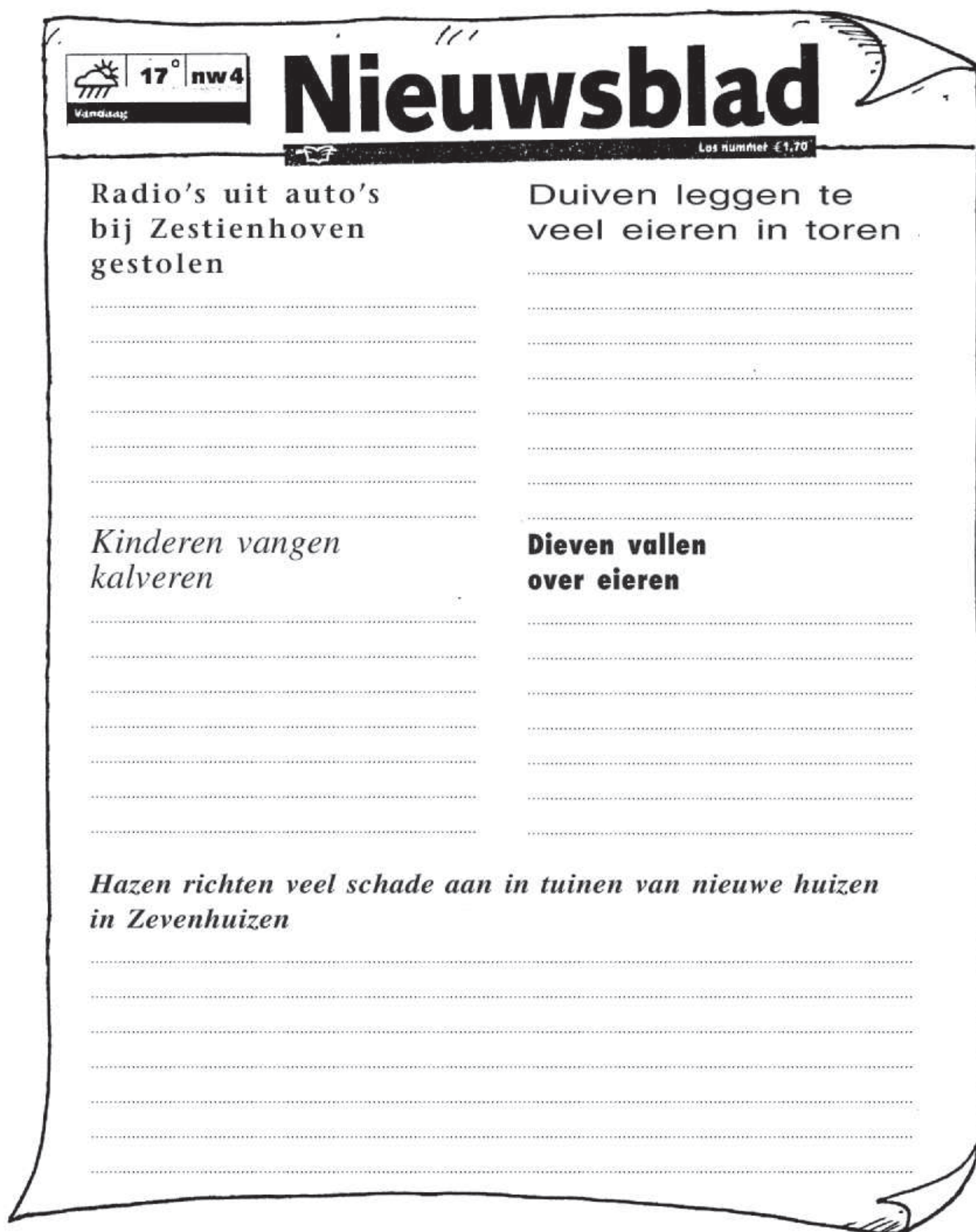
Lees de woorden maar eens van achteren naar voren. Schrijf ze daarna op.

1. nereie	<i>eieren</i>	9. s'otuathcarv	<i>vrachtauto's</i>
2. subneveirb	<i>brievenbus</i>	10. neviudtsop	<i>postduiven</i>
3. neziyrptsoort	<i>troostprijzen</i>	11. neziuhdnal	<i>landhuizen</i>
4. s'ammargorp	<i>programma's</i>	12. nerednikruub	<i>buurkinderen</i>
5. nevrehcssalg	<i>glasscherven</i>	13. neveorhcs	<i>schroeven</i>
6. s'ulparap	<i>paraplu's</i>	14. nerevlak	<i>kalveren</i>
7. neredalb	<i>bladeren</i>	15. ressawnezalg	<i>glazenwasser</i>
8. nezhahgaaw	<i>waaghalzen</i>	16. s'adnega	<i>agenda's</i>

1

Van deze krantenpagina zijn alleen nog maar de koppen gedrukt. Schrijf jij de artikelen er eens bij.

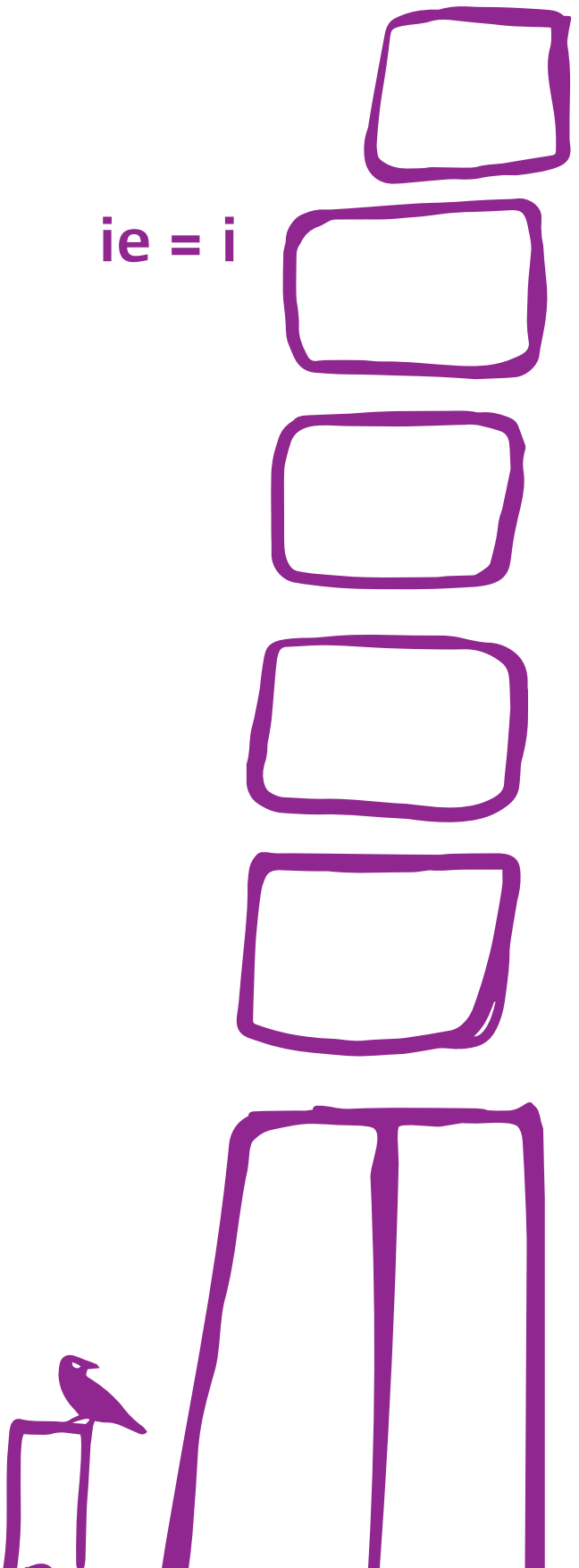
Meerdere antwoorden mogelijk.

ie = i

ie = i

Er zijn woorden waarin je **ie** hoort, maar **i** schrijft.

1 Zet een streep onder de woorden waar je *ie* hoort, maar *i* schrijft.

direct – idee – kilometer – winnaar – limonade – sinaasappel – visser –
 lichaam – titel – ligstoel – kantine – video – Kerstmis – tribune – abrikoos –
 richting – winkelier – februari – april – president – krokodil – pistool – finale –
 winterjas – radiootje – Eskimo's – zilver – dia's

2 Schrijf achter de zin wie het heeft gezegd.

1. Ik haal vissen uit de zee. visser
2. Ik woon in een iglo. Eskimo
3. Ik sta voor een orkest. dirigent
4. Ik heb een fabriek. fabrikant
5. Ik bestuur het land. minister
6. Ik maak muziek. muzikant
7. Op zondag preek ik in de kerk. dominee
8. Ik woon in de Verenigde Staten. Amerikaan
9. Mijn schip ligt in de haven. kapitein
10. Ik ben de baas! directeur

Eskimo
muzikant

Amerikaan
dirigent
kapitein
minister
fabrikant
visser
directeur
dominee

3 Zet de namen van de maanden op de kalender.

lente	zomer	herfst	winter
<u>maart</u> <u>april</u> <u>mei</u>	<u>juni</u> <u>juli</u> <u>augustus</u>	<u>september</u> <u>oktober</u> <u>november</u>	<u>december</u> <u>januari</u> <u>februari</u>

1 Zet de volgende woorden in alfabetische volgorde.

muzikant – diploma – giro – figuur – benzine – kilo – artikel – liter –
juli – rivier – spinazie – taxi's – olifant – minuut – prima – uniform

.....artikel – benzine – diploma – figuur – giro – juli –
.....kilo – liter – minuut – muzikant – olifant – prima –
.....rivier – spinazie – taxi's – uniform.....

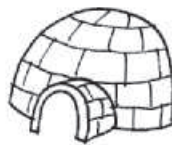
2 Schrijf het juiste woord bij het plaatje.

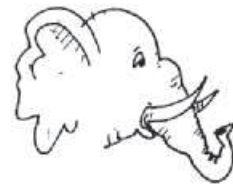
.....Eskimo.....

.....sinaasappel.....

.....iglo.....

.....olifant.....

.....rivier.....

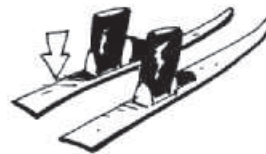
.....sigaar.....

.....televisie.....

.....sigaret.....

.....ski's.....

.....gitaar.....

3 Schrijf het goede stuk erachter.

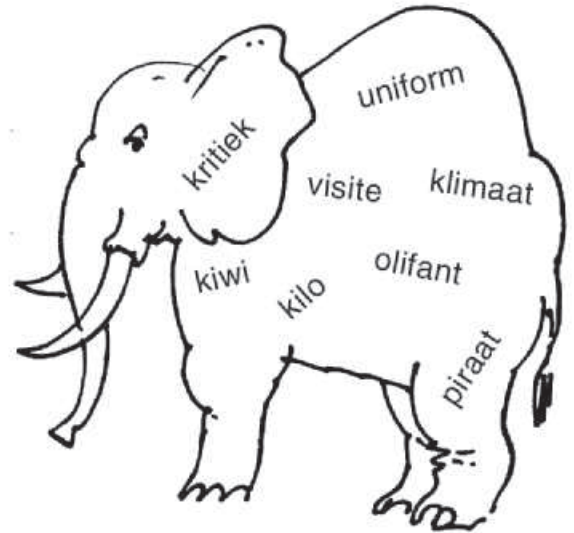
Zet een streep onder alle woorden waarin je *ie* hoort en *i* schrijft.

1. De kapitein droeg een prachtig uniform.
2. De zomer begint in juni.
3. Een uur is is zestig minuten.
4. In die tank gaat vijftig liter benzine.
5. Apen zie je vooral in Afrika.
6. De dominee is familie van de president.
7. Ik hoorde de sirene.
8. Later ga ik bij de marine.
9. De muzikant speelde op zijn klarinet.

de sirene.
in Afrika.
begint in juni.
zestig minuten.
op zijn klarinet.
een prachtig uniform.
ga ik bij de marine.
van de president.
vijftig liter benzine.

1 Kies het juiste woord uit de olifant.

- vrucht uit Nieuw-Zeeland kiwi
- op- en aanmerkingen kritiek
- weersgesteldheid klimaat
- 1000 gram kilo
- zeerover piraat
- groot dier olifant
- bedrijfskleding uniform
- bezoek visite

2 Maak een zin met:

direct – video	1. <u>Meerdere antwoorden mogelijk.</u>
prima – dirigent	2. ....
rivier – gitaar	3. ....
president – sigaar	4. ....
Afrika – januari	5. ....
familie – televisie	6. ....

3 Domino. Kleur de twee stukjes die bij elkaar horen in dezelfde kleur. Schrijf daarna het woord helemaal op.

<u>uniform</u>	<u>abrikoos</u>	<u>benzine</u>	<u>fabrikant</u>
<u>tribune</u>	<u>figuur</u>	<u>diploma</u>	<u>klarinet</u>
<u>Suriname</u>	<u>sigaret</u>	<u>kritiek</u>	<u>artikel</u>
<u>televisie</u>	<u>olifant</u>	<u>sirene</u>	

→	uni	zine	fabri	ziek	ar	lifant	si
koos	ben	guur	diplo	ret	kri	tikel	tele
form	abri	visie	o	rinet	Suri	bune	fi
kant	tri	ma	kla	name	siga	rene	←

1 Wie doet wat waar? Schrijf de zinsdelen in het juiste vak.

1. De muzikant speelt gitaar bij de rivier.
2. In Amerika stal de piraat een pistool.
3. De familie drinkt limonade in de kantine.
4. De dominee ziet een olifant op de televisie.
5. De minister at een sinaasappel op de tribune.

wie?	wat?	waar?
De muzikant	speelt gitaar	bij de rivier.
de piraat	stal een pistool.	In Amerika
De familie	drinkt limonade	in de kantine.
De dominee	ziet een olifant	op de televisie.
De minister	at een sinaasappel	op de tribune.

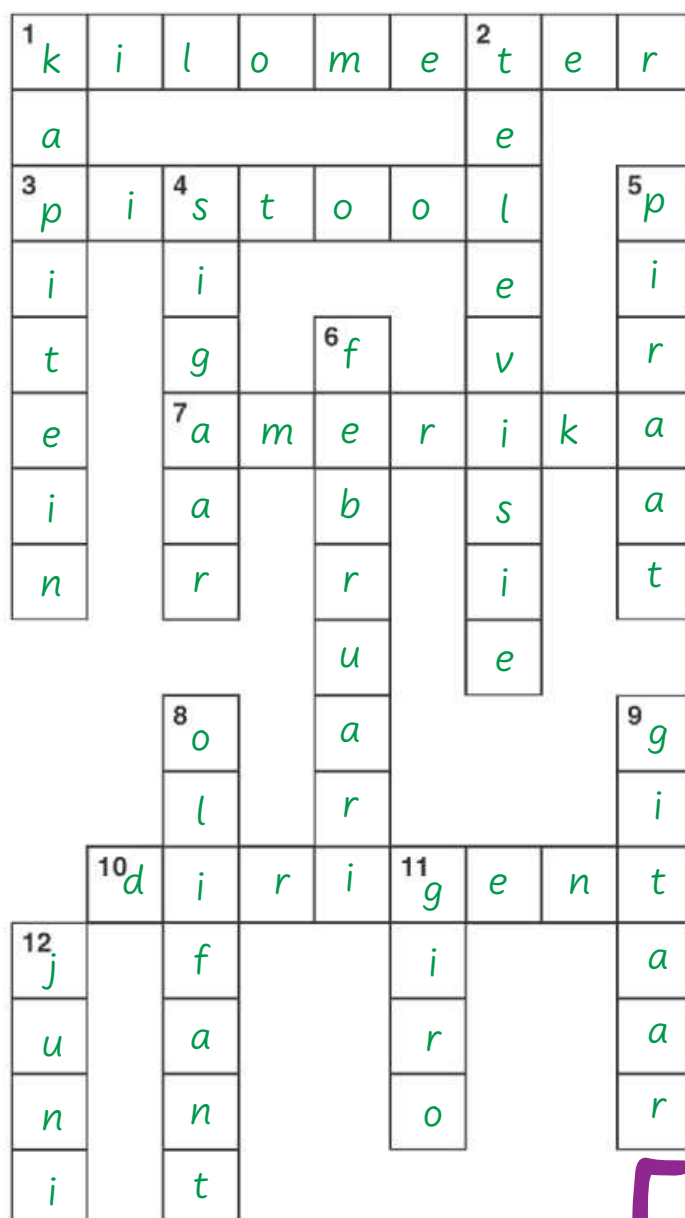
2 Puzzelen.

verticaal ↓

1. De baas op een schip.
2. Je kunt het nieuws zien op de ...
4. Hij rookt een ...
5. Een zeerover.
6. Na januari komt ...
8. Een dier met een slurf.
9. Een snaarinstrument.
11. Je kunt betalen per ...
12. De zomer begint in ...

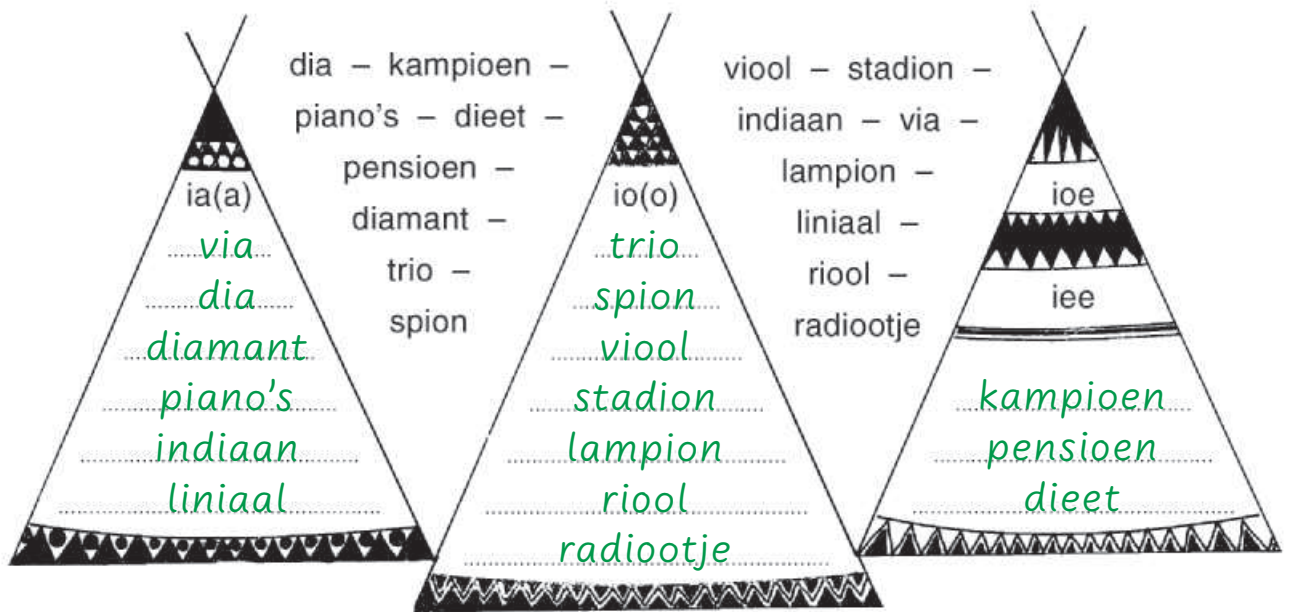
horizontaal →

1. 1000 meter.
3. Een wapen.
7. New York ligt in ...
10. Leider van een orkest.

1

Zet de woorden in de goede wigwam.

Let op, je hoort een *j* maar je schrijft hem niet.

2

Vul de woorden op de juiste plaats in.

- De kampioen eet veel spinazie maar zal nooit limonade drinken. (spinazie, kampioen, limonade)
- De minister zat op de tribune in het stadion. (tribune, minister, stadion)
- In juli is het klimaat hier prima. (prima, juli, klimaat)
- Een indiaan woont niet in India maar in Amerika. (India, Amerika, indiaan)
- De piloot voerde de olifant een abrikoos. (abrikoos, piloot, olifant)
- De kapitein ging in zijn uniform op visite. (kapitein, visite, uniform)
- De president deelde gisteren op de televisie mee dat hij over een half jaar met pensioen zal gaan. (televisie, pensioen, president)
- De visser zat bij de rivier een sigaret te roken. (sigaret, visser, rivier)
- De pianist en de gitarist zijn allebei zeer muzikaal. (muzikaal, pianist, gitarist)
- Door het volgen van een dieet viel de olifant kilo's af en had zo weer een goed figuur. (kilo's, figuur, dieet)

1 Welk van de twee woorden hoort bij het plaatje? Schrijf dat woord op.

1. 	2. 	3. 	4. 	5. 	6.
sigaar sigaret	televisie radio	gitaar viool	pion spion	trio iglo	piloot piraat
7. 	8. 	9. 	10. 	11. 	12.
eskimo indiaan	kampioen lampion	kapitein minister	figuur diamant	dia dieet	limonade spinazie

1. sigaar 5. iglo 9. kapitein
 2. televisie 6. piloot 10. diamant
 3. gitaar 7. indiaan 11. dia
 4. pion 8. lampion 12. limonade

2 Vul steeds een woord met *i* in.

1. Een koe zegt boe, een ezel ia.
 2. De boef schiet met zijn pistool.
 3. Een violist speelt viool, een pianist piano.
 4. Ik hoorde het nieuws op de radio.
 5. Na januari komt februari, na juni komt juli.
 6. Een Eskimo woont in een iglo.
 7. Andijvie is een groene groente net als spinazie.
 8. De kapitein is gekleed in een uniform.

3 Vul in.

Dit is een dirigent
 met een lampion

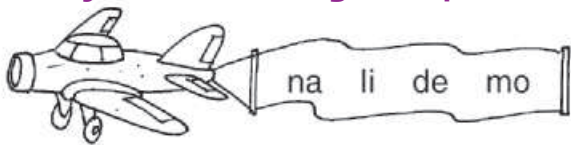
Dit is een muzikant
 met een gitaar

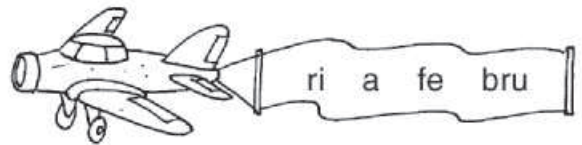
1 Zoek een passend rijmwoord met een *i*.

1. De *fabrikant* maakt een tochtje op een ..... *olifant* .....
2. Hij speelt op de *gitaar* en rookt daarbij een ..... *sigaar* .....
3. In een *kantine* verkoopt men drank, geen ..... *benzine* .....
4. Een *pauw* zegt meestal geen ..... *miauw* .....
5. Geef hier dat *pistool*, speel liever ..... *viool* .....
6. Wat doet nu een *spion* in een voetbal-..... *stadion* .....
7. Mens-erger-je-niet speel je niet met een *lampion*, maar met een ..... *pion* .....
8. De *muzikant* kocht bij de juwelier een peperdure ..... *diamant* .....

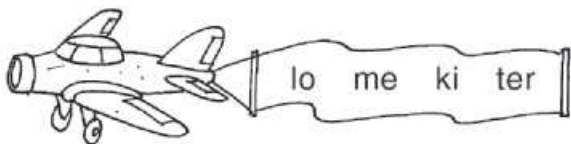
2 Schrijf de woorden goed op.

limonade

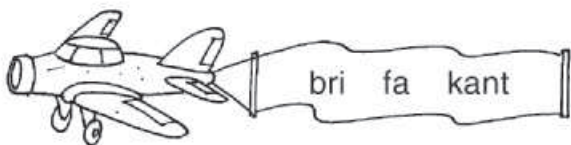
februari

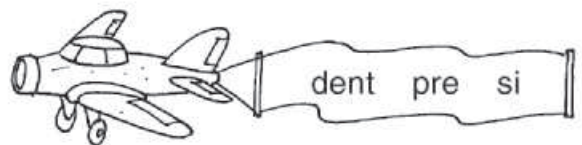
kilometer

sinaasappel

fabrikant

president

3 Zoek een woord met *i* waarin je na de *i* een *j* hoort, maar die niet schrijft.

1. drietal ..... *trio* .....
2. afvoerbuiss ..... *riool* .....
3. meetlat ..... *liniaal* .....
4. edelsteen ..... *diamant* .....
5. overwinnaar ..... *kampioen* .....
6. strijkinstrument ..... *viool* .....
7. papieren lantaarn ..... *lampion* .....
8. sportveld met tribunes ..... *stadion* .....
9. strikt op je eten letten ..... *dieet* .....
10. geluid van een poes ..... *miauw* .....

1 De drukkers hebben fouten gemaakt. Schrijf de zin eens goed over.

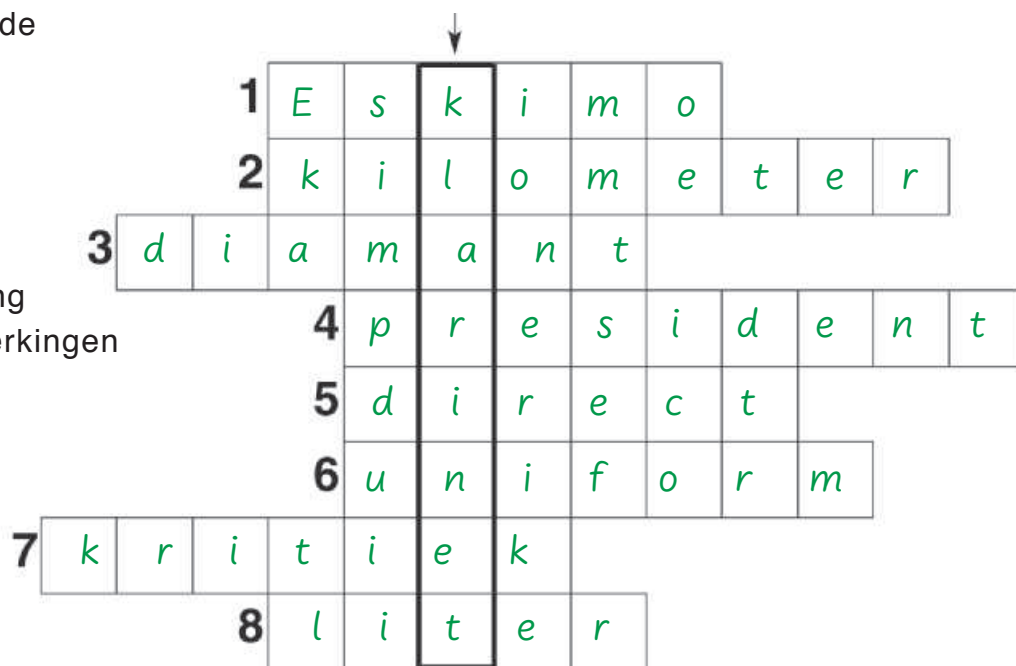
1. Dem uzi kants peel tope en kla rinet.
2. Ee noli fan teet ge enspi na zie.
3. Vansi na asap pelskunjep rimalim o na dem aken.
4. De fin a lewo rdtges peel dinhe tsta dion.
5. Dek api te ingaat me tpe nsi oen.
6. Alse rvisi teisk ijkik ni etna ardet ele vi sie.

1. De muzikant speelt op zijn klarinet.
2. Een olifant eet geen spinazie.
3. Van sinaasappels kun je prima limonade maken.
4. De finale wordt gespeeld in het stadion.
5. De kaptein gaat met pensioen.
6. Als er visite is kijk ik niet naar de televisie.

2 Maak de puzzel. Welk woord komt onder de pijl te staan?

1. bewoner van de noordpool
2. 1000 meter
3. edelsteen
4. staatshoofd
5. nu meteen!
6. beroepskleding
7. op- en aanmerkingen
8. inhoudsmaat

Het woord is: klarinet

3 Vul in.

Iemand die ...

viool speelt, heet een <u>violist</u>	muziek maakt, heet een <u>muzikant</u>
piano speelt, heet een <u>pianist</u>	dirigeert, heet een <u>dirigent</u>
gitaar speelt, heet een <u>gitarist</u>	spioneert, heet een <u>spion</u>

1 Zet de woorden in het goede vak.

Kleur daarna de woorden waarin je *ie* hoort maar *i* schrijft.

Suriname – piano – sinaasappelsap – april – piloot – kiwi – dierenarts –
India – koffie – klarinet – januari – Griekenland – limonade – viool –
mandarijn – februari – schuiftrompet – gemberbier – sinaasappel – Ierland –
dominee – abrikoos – juli – directeur

landen	beroepen	vruchten	dranken
Suriname	piloot	kiwi	sinaasappelsap
India	dierenarts	mandarijn	koffie
Griekenland	dominee	sinaasappel	limonade
Ierland	directeur	abrikoos	gemberbier
muziekinstrumenten		maanden	
piano	viool	april	februari
klarinet	schuiftrompet	januari	juli

2 Lees de zinnen. Zet daarna de nummers van de zinnen in de goede volgorde zodat het een goed verhaal wordt.

- Direct daarna speelt er een muziekkorps.
- Alex en zijn vriendin gaan naar de muziektent.
- Niemand doet zijn mond open.
- Eerst speelt er alleen een violist.
- Opeens draait de dirigent van het korps zich om naar het publiek.
- 'Dat is toch geen manier!' roept hij, 'jullie komen hier toch voor je plezier!'
- Na de violist komt een trio.
- Iedereen moet meezingen van de dirigent.

De volgorde van de zinnen is: 2 – 4 – 7 – 1 – 8 – 3 – 5 – 6

3 Onderstreep nu met rood alle woorden waarin je *ie* hoort maar *i* schrijft, en met groen alle woorden waarin je *ie* hoort en *ie* schrijft. Schrijf nu de 'rode' woorden nog eens op.

direct, violist, dirigent, violist, trio, dirigent

1

Geef antwoord in een hele zin.**Onderstreep eerst de *ie* = *i*-woorden.**

- Betaal jij de club altijd via de giro? Ja, ik betaal de club altijd via de giro.
- Heb jij een idee hoe we de kantine kunnen versieren? Nee, ik heb geen idee hoe we de kantine kunnen versieren.
- Denk jij dat je dit artikel ook in Afrika kunt kopen? Ja, ik denk dat je dit artikel ook in Afrika kunt kopen.
- Vind jij het plezierig als ze kritiek op je figuur hebben? Nee, ik vind het niet plezierig als ze kritiek op mijn figuur hebben.
- Heeft die Italiaan de finale gewonnen? Ja, die Italiaan heeft de finale gewonnen.
- Kun je via Suriname naar India vliegen? Nee, je kunt via Suriname niet naar India vliegen.

2

Wie wonen er?

In Friesland wonen Friezen en in Italië Italianen.
 In Amerika wonen Amerikanen en in Griekenland Grieken.
 In Suriname wonen Surinamers en in Litouwen Litouwers.
 In Ierland wonen Ieren en in Arabië Arabieren.

3

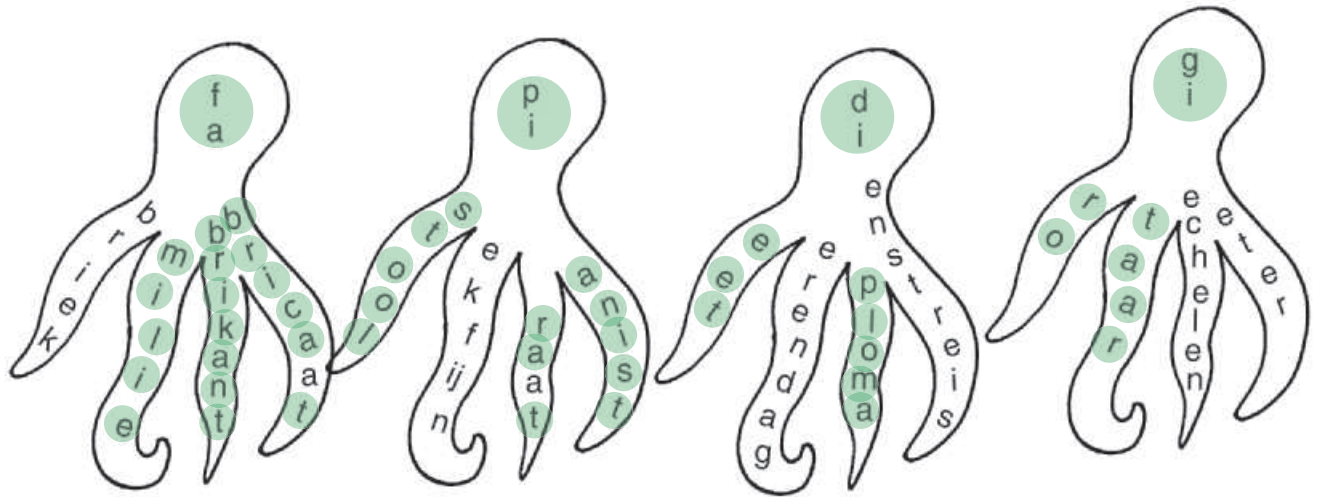
Bij al deze woorden hoor je *ie*. Sommige schrijf je alleen met *i*.**Vul in en onderstreep de *i*-woorden.**

s... <u>i</u> ...gaar	vl... <u>ie</u> ...gtuig	n... <u>ie</u> ...mand	p... <u>i</u> ...loot
ol... <u>i</u> ...fant	v... <u>ie</u> ...rkant	pres... <u>i</u> ...dent	publ... <u>ie</u> ...k
f... <u>ie</u> ...tstas	un... <u>i</u> ...form	vers... <u>ie</u> ...ring	d... <u>i</u> ...recteur
pap... <u>ie</u> ...r	pr... <u>i</u> ...ma	fabr... <u>ie</u> ...k	fabr... <u>i</u> ...kant
v... <u>i</u> ...ool	veert... <u>ie</u> ...n	k... <u>i</u> ...lo	ol... <u>ie</u> ...
t... <u>ie</u> ...ntal	s... <u>i</u> ...rene	muz... <u>ie</u> ...k	muz... <u>i</u> ...kant
l... <u>ie</u> ...veling	f... <u>i</u> ...nale	t... <u>i</u> ...tel	z... <u>ie</u> ...lig
l... <u>i</u> ...ter	g... <u>ie</u> ...ter	jull... <u>ie</u> ...	jul... <u>i</u> ...

4

Vul eerst een *ie* of *i* in en maak dan een goede zin met de woorden.plez...ie...r – v...i...ssen – r...i...v...ie...rMeerdere antwoorden mogelijk.port...ie...r – tax...i... – r...i...tje

- 1 Schrijf de woorden uit de inktvissen over.
Kleur de woorden waarin je *ie* hoort, maar *i* schrijft.

fabriek	pistool	dieet	giro
familie	piekfijn	dierendag	gitaar
fabrikant	piraas	diploma	giechelen
fabrikaat	pianist	dienstreis	gieter

2 Vul in: *i* of *ie*.

- Ik w*i*.....l dat je d*i*.....rect naar het dorp gaat om dr*ie*.....l*i*.....ter benz*i*.....ne te kopen.
- De ol*i*.....fant l*ie*.....p k*i*.....lometers langs de r*i*.....v*ie*.....r.
- Het *i*.....s een pr*i*.....ma *i*.....dee om met de fam*i*.....l*ie*..... wat muz*ie*.....k te maken.
- De t*i*.....tel van het boek verraadde n*ie*.....t dat het over een m*i*.....n*i*.....ster g*i*.....ng die een sp*i*.....on was.
- Op t*ie*.....n jul*i*..... komt er een f*i*.....lm over ind*i*.....anen op de telev*i*.....s*ie*......
- Het tr*i*.....o dat ik op de rad*i*.....o hoorde bestond uit een p*i*.....ano, een v*i*.....ool en een klar*i*.....net.
- Op v*ie*.....r januar*i*..... zal de fabr*i*.....kant h*ie*.....r de eerste steen leggen voor een fabr*ie*.....k in huishoudelijke art*i*.....kelen.

3 Zet in het meervoud.

piloot – <i>piloten</i>	Eskimo – <i>Eskimo's</i>	abrikoos – <i>abrikozen</i>
rivier – <i>rivieren</i>	titel – <i>titels</i>	sigaret – <i>sigaretten</i>
liter – <i>liters</i>	artikel <i>artikels/artikelen</i>	visser – <i>vissers</i>
sigaar – <i>sigaren</i>	kapitein – <i>kapiteins</i>	minister – <i>ministers</i>
viool – <i>violen</i>	kampioen – <i>kampioenen</i>	dia – <i>dia's</i>

1 Op de plaats van het vraagteken moet *i* of *ie* staan.
Schrijf de woorden goed op.

industr?	sp?naz?	missch?n	r?v?r
telev?s?	d?r?gent	kr?t?k	sport?f
verl?zen	fam?l?	l?n?aal	adv?s

industrie	spinazie	misschien	rivier
televisie	dirigent	kritiek	sportief
verliezen	familie	liniaal	advies

2 Maak de zin af. *Meerdere antwoorden mogelijk.*
Gebruik de woorden die er voor staan.

diploma – januari	1. Sander .....
publiek – tribune	2. Na de wedstrijd .....
kapitein – pistool	3. De piraat .....
liniaal – papier	4. Ik .....
kwartier – rivier	5. De olifant .....
misschien – visite	6. Morgen .....
versieren – kantine	7. Op het feest .....
minister – televisie	8. Gisteravond .....

3 Welke woorden zijn hier verborgen?

b a f r i e k

fabriek

m o n i l a d e

limonade

g i r a a s

sigaar

p i e r a p

papier

p i n o

pion

l i e r k a t

klarinet

n a f i l e

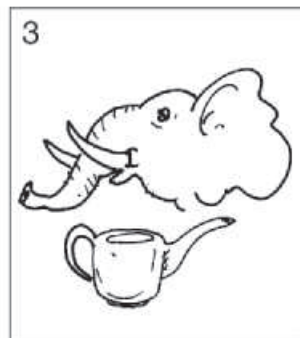
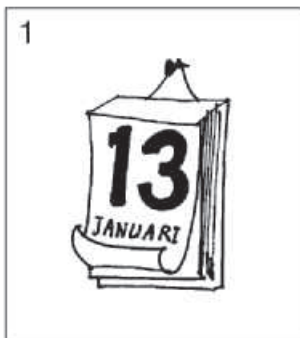
finale

d a r o i t o j e

radiootje

1 Bedenk bij elk plaatje een zin.

1. *Meerdere antwoorden mogelijk.*
- 2.
- 3.
- 4.

2 Zoek op de vorige pagina's naar het juiste *ie = i* -woord.

1. bezoek	<i>visite</i>
2. deel van een uur	<i>minuut</i>
3. uitstekend	<i>prima</i>
4. lengtemaat	<i>kilometer</i>
5. winnaar	<i>kampioen</i>
6. denkbeeld	<i>idee</i>
7. orkestleider	<i>dirigent</i>
8. onmiddellijk	<i>direct</i>
9. naam van een boek	<i>titel</i>

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dotted lines on a white background.

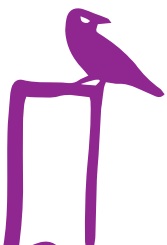
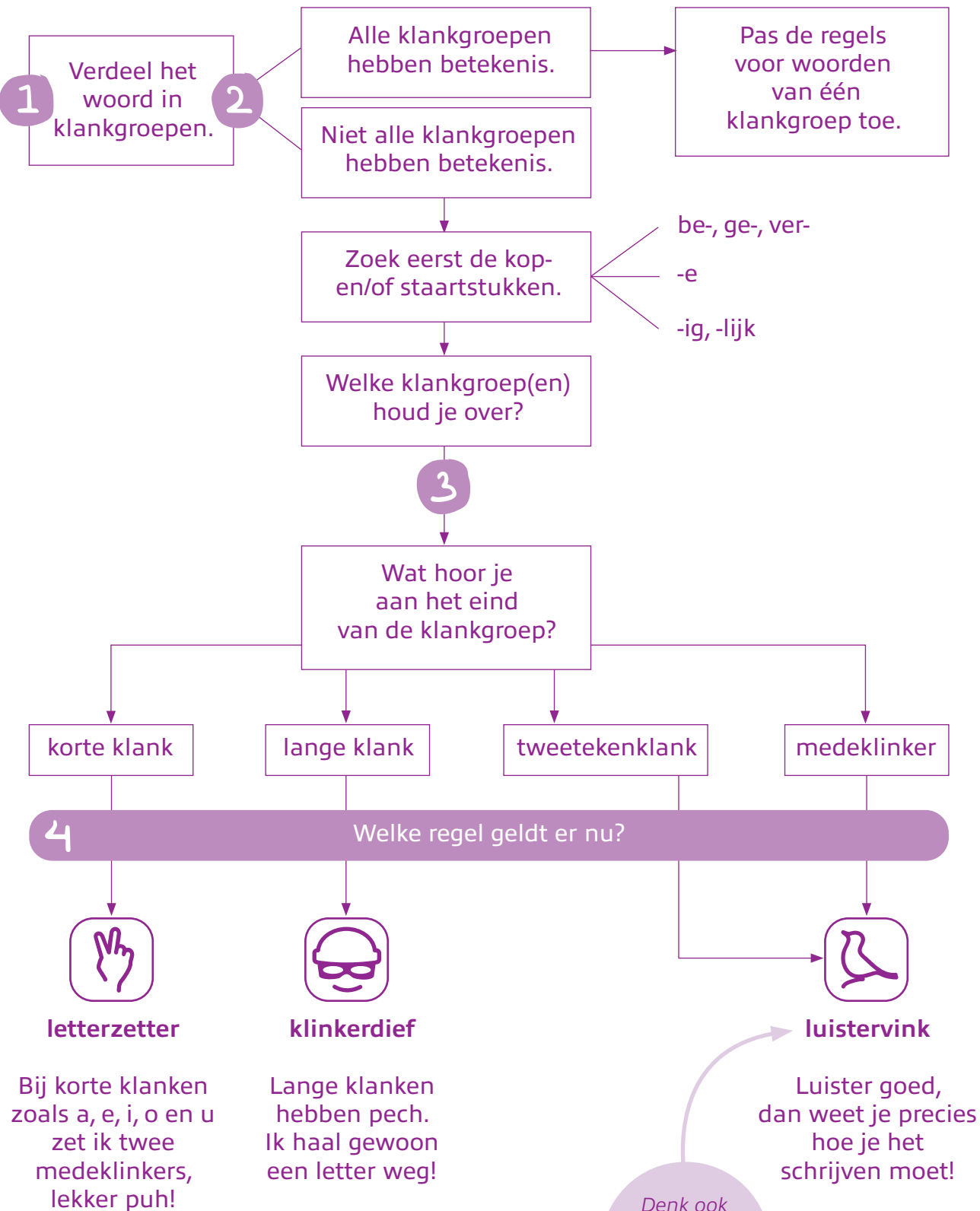

Handwriting practice lines consisting of 30 horizontal dotted lines.

Schema

van de luistervink – klinkerdief – letterzetter voor woorden van twee of meer klankgroepen

Spelling in de lift werd ontwikkeld met medewerking van het Centrum Educatieve Dienstverlening/ Pedologisch Instituut te Rotterdam.

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt zich van educatieve uitgeverij tot een learning design company. We brengen content, leerontwerp en technologie samen. Met onze groeiende expertise, ervaring en leeroplossingen zijn we een partner voor scholen bij het vernieuwen en verbeteren van onderwijs. Zo kunnen we samen beter recht doen aan de verschillen tussen lerenden en scholen en ervoor zorgen dat leren steeds persoonlijker, effectiever en efficiënter wordt.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl

ISBN 978 90 06 95482 1

Versie 1.1

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

Redactie:

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving en opmaak:

Podivium, Haarlem

Illustraties:

Zwart/wit: Richard Flohr

Overig: Marijn v/d Wateren, Podivium

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.

Niveau 7

klinkerdief – letterzetter 2
verkleinwoorden
moeilijke meervouden
ie = i

9 789006 954821